

АЙЕАК

Gazet Qazaqstan Jymalstika Akademiasynyn "Altyn Juldyz", Qazaqstan Jymalister odaynyñ Turar RYSQULOV jáne Sattar ERYBAEV atyndaǵy sylyqtarynyñ, "Altyn júrek" sylyǵynyñ iegeri

№11 /sarsenbi/ 19 naýрыз 2025

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ҚАСЫМ-ЖОМАРТ ТОҚАЕВТЫҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛТАЙДЫҢ ТӨРТІНШІ ОТЫРЫСЫНДА СӨЙЛЕГЕН СӨЗІНЕН ТЕЗИСТЕР

Биылдан бастап барлық аудан әкімдерін халық тікелей сайлайтын болды.

Салық жүйесі, бұл – бүкіл мемлекеттік жүйенің тірегі. Бюджетте қаржы болмаса, мемлекет өз міндетін толық атқара алмайды, әлеуметтік міндеттемелер де орындалмайды.

Сондықтан басымдық берілмеген жобаларға бөлінетін қаржы азаяды. Бұл қажет шара екені айдан анық. Үкімет осы жылдың соңына дейін оны қалай оңтайландыру керектігін біржола анықтап алуға тиіс.

Билік бизнеске қолдау көрсетіп келді, көрсете де береді. Үкіметтің және жалпы биліктің қолдау шараларының игілігін, бірінші кезекте, адал әрі жауапты, ең бастысы, заң аясында жұмыс істейтін кәсіпкерлер көруге тиіс. Олар тиісті артықшылыққа ие болады.

Қазір әлеуметтік желіде адамға тіл тигізу, ар-намысын аяққа таптау көбейіп кетті. Жалған мәлімет таратушылар да бар. Мұндай келеңсіз үрдістерді тыю жолын қарастыру керек.

Теріс ағымдарға, қазақтың болмысына жат идеологияларға тосқауыл қою қажет екеніне еш күмән жоқ.

Елімізде дін бостандығына кепілдік берілген. Бірақ жүгенсіздікке, тәртіпсіздікке жол беруге болмайды.

Соңғы кезде ел ішінде түрлі алаяқтық әрекеттер жиілеп барады. Теріс пиғылды адамдар қайырымдылыққа деп ақша жинап, оны жеке басының пайдасына жаратады.

Бұдан бөлек, қазір жұртқа ақыл айтып ақша табатын

жалған психологтар мен «коучтар» көбейіп кетті. Оларға сеніп, алданып қалғандар көп. Маған бұл туралы көптеген шағым түсіп жатыр. Жауапты органдар бұл мәселені де назарға алуға тиіс.

сұранысты және еңбек нарығындағы жағдайды ескеруге тиіс.

Сарапшылардың айтуынша, біраз жылдан соң солтүстіктегі халықтың саны едәуір

есімін ел жадында сақтау – перзенттік парызымыз әрі жалпыұлттық болмысымызға тән қасиет.

Өткен заман қайраткерлерінің атын ел жадында сақтау мәселесіне мейлінше салмақты көзқараспен қараған жөн. Қалалар мен көшелердің атауынан халқымыздың төл тарихы көрініс табуы қажет.

Наурыз мерекесі туралы жаңа тұжырымдама әзірленді. Еліміз Ұлыстың ұлы күнін 14 наурыздан, яғни Амал күнінен бастап, он күн бойы атап өтетін болды. Әр күнге нақты атау берілді. Жұртшылық бұл бастаманы жақсы қабылдады. Әсіресе, Наурызнамадағы «Ұлттық киім күні» қоғамның зор қолдауына ие болды.

Бет-жүзді түмшалайтын қара киімнен гөрі өзіміздің ұлттық киімдеріміз әлдеқайда артық. Әсіресе, әйелдердің дәстүрлі киімі өте ғажап көрінеді. Себебі ұлттық киім, бұл – біздің бірегей ұлттық болмысымыздың маңызды көрінісі. Оны жан-жақты дәріптеуіміз керек.

Абай институты негізгі серіктес елдердің бөрінен төл мәдениетімізді насихаттайтын орталық болуы тиіс. Бірқатар елде, мысалы, Қытай, Түркия, Моңғолия және басқа да мемлекеттерде осындай орталықтар ашылатын болды.

Ұлттық цифрлық мұрағат құрып, оны еліміздегі және шетелдердегі нейрожүйе жасаушылардың еркін пайдалануына мүмкіндік беру керек.

(Жалғасы 4-бетте) ➔

Кино маңызды идеологиялық құрал екенін бөріміз жақсы түсінеміз. Сондықтан жеке қаржыға түсірілсе де, фильмді кинотеатрларға шығармасын бұрын алдын ала сараптаудан өткізу жолдарын қарастыруға жөн.

Қазақ тілінде ұлттық нақышта түсірілген осындай мультфильмдер көп болуы қажет.

«Заң мен тәртіп» қағидатын сақтай отырып, кәметке толмаған баласы бар әйелдерге қатысты кейбір заңдық ұстанымдарды қайта қарауға болады деп ойлаймын. Құқық қорғау органдары мен депутаттар осы мәселені байыпты әрі жан-жақты зерттеп, шешім қабылдау үшін ұсыныстар енгізуі керек.

Кәсіби техникалық колледждер жаңа мамандықтарға

азайып, оңтүстіктегі тұрғындар әлдеқайда көбеюі мүмкін. Бұл – өте өзекті мәселе. Себебі аймақтардың еңбек нарығында теңсіздік одан әрі ушыға түседі деген сөз. Осы мәселемен Үкімет мұқият айналысуы керек.

«Қазақстан балалары» атты біртұтас бағдарлама қабылдаған жөн. Озық ойлы ұрпақ өсіру үшін білім мен тәрбие әрдайым қатар жүруі керек.

Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыстың тиімділігін арттыру үшін қазіргі заманның талаптарына сай келетін жеке заң керек.

Мекемелік марапаттардың бірыңғай стандартын және тізімін жасау қажет. Құзырлы органдарға осы шаруаны қолға алуды тапсырамын.

Біздің көрнекті тарихи тұлғаларымыз ұлықтауға әбден лайық. Сөз жоқ. Олардың

туралы Заңға қол қойды.

ҚР СИМ Тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетінің төрағасы Асқар Тынысбековтің айтуынша, осы баптар бойынша көптеген құқық бұзушылықтар тіркелген, ал анықтау және өкімшілік жауапкершілікке тарту жағдайлары болмаған.

«Осы нормалар қабылданып, функциялар уәкілетті органға берілгенде, бұл норма нәтижесін береді», - деді спикер ОКҚ алаңында өткен баспасөз конференциясында.

Бұдан басқа, ӘҚБтК-нің 190-бабының бесінші бөлігіне өзгерістер енгізілді. Өзгерістер сатушының байланыс

деректерін қазақ және орыс тілдерінде орналастыру бойынша, тауарды айырбастау немесе қайтаруды қамтамасыз ету, шағымға жазбаша жауап беру жөніндегі заң талаптарын орындамауына қатысты 190-баптың бесінші бөлігіне қатысты болды.

Комитет төрағасының айтуынша, құқық қолдану тәжірибесі осы бап бойынша жазалар санының 49-дан 1306 дейін өскенін көрсетті.

«Алайда ескерту түріндегі жұмсақ өкімшілік жазалау жазаның бұлтартпастығы қағидатын орындамады, осыған байланысты «ескерту» «айыппұлға» ауыстырылды», - деді Асқар Тынысбеков.

Астана.

ЭЦҚ ЗАҢСЫЗ ПАЙДАЛАҒАНДАР ЖАУАПКЕРШІЛІККЕ ТАРТЫЛАДЫ

Есеп беру кезінде ЭЦҚ-ны айыппұл төлемей қолданудың мынадай төсілдері ұсынылған:

Рұқсат сенімхатын рәсімдеу;
Есептілікті басшының өзі тапсыруы.

Заң талаптары бұзылмас үшін заңды және жеке тұлғаларға ресми сенімхат рәсімдеуі керек.

«Қазақстан Республикасының «Электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы» Заңының 10-бабының 3-тармағына сөйкес, заңды тұлғаның басшысы немесе оны алмастыратын тұлға осы заңды тұлғаның қызметкеріне немесе оның тағайындаған тұлғасына (соның ішінде аутсорсингтік ұйымдарға) электрондық құжатқа қол қою құқығын бере алады», - делінген хабарламада.

Ал жеке кәсіпкерлер қол қою құқығын беретін сенімхатты есепшіге немесе басқа уәкілетті тұлғаға нотариустың куәландыруымен рәсімдей алады. Бұл орайда әрбір жеке кәсіпкер тек өз атына алған ЭЦҚ-ны пайдалануы керек.

Министрлік мәліметінше, бұл сенімхаттар тиісті мемлекеттік органдарда тіркеледі.

Есепті басшының өзі тапсыруы керек

Екінші төсіл арқылы есеп бергенде, ЭЦҚ-ны басшының өзі пайдаланады. Министрлік басшыларға есептілікке өз бетінше қол қоюды ұсынады. Өйткені бұл төсіл ең сенімді және ЭЦҚ-ны пайдалану кезінде жеке жауапкершілік қағидатын сақтауға кепілдік береді.

Сондай-ақ жеке және заңды тұлғалар өздеріне тиесілі ЭЦҚ-ның заңсыз пайдалануына жол бермеу мақсатында қауіпсіздік шараларын сақтауы керек. Тиісті шаралар қабылдамаған тұлғаларға өкімшілік жауапкершілік көзделген.

«Электрондық цифрлық қолтаңба (ЭЦҚ) қол қоюшы тұлғаның өз қолымен қойған қолымен тең дәрежеде танылады және Қазақстан Республикасының электрондық құжат және ЭЦҚ туралы заңнамасының талаптары сақталған жағдайда бірдей заңдық салдарға өкеледі», - деп ескертеді министрлік.

Электрондық цифрлық қолтаңбаның жабық кілтін басқа тұлғаларға заңсыз бергендерді жауапкершілікке тарту туралы норма 2016 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енді. Ал ЭЦҚ-ны бөтен адам пайдаланғаны үшін өкімшілік жауапкершілікті көздейтін норма 2025 жылдың 13 наурызында күшіне енді. Бұл норма аутсорсингте істейтін бухгалтерлік компаниялар мен жеке келеген есепшілер үшін айтарлықтай қиындық туғызатыны айтылған.

Жалпы бөтен адамның ЭЦҚ-сын пайдаланғаны үшін қарастырылған айыппұл көлемі келесідей:

жеке тұлғалар заң талаптарын бұзса, 50 АЕК – 196 600 теңге;
шағын кәсіпкерлік субъектілері заң талаптарын бұзса, 1100 АЕК – 393 200 теңге;
орта кәсіпкерлік субъектілері заң талаптарын бұзса – 150 АЕК – 589 800 теңге;

«Айғақ»-ақпарат.

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БЮДЖЕТ КОДЕКСІНЕ ҚОЛ ҚОЙДЫ

Кодекстің **бірінші блогы** мемлекеттік қаржы туралы ережелерге сай салық-бюджет, ақша-несие және фискалды саясатты байланыстыруға бағытталған.

Екінші блок мемлекеттік органдардың дербестігі мен жауапкершілігін арттыра отырып, бюджет процесін оңтайландырды. Бюджет процестерінің мерзімдері мен кезеңдері қысқартылды. Бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің өкілеттіктері мен жауапкершілігін едәуір кеңейту есебінен блоктық бюджет элементтері енгізілді.

Мемлекеттік органдарға бюджеттік бағдарлама шығыстарының 15 пайызы көлеміндегі қаражатты дербес басқару құқығы берілді. Мемлекеттік органдар биыл жұмсалмаған бюджет қаржысын келесі жылдың қаңтар айынан бастап пайдалана алады. Бұл шығыстарды үздіксіз қаржыландыруға мүмкіндік береді.

Үшінші блок парламенттік бақылауды күшейтуге арналған. Мемлекеттік кепілдіктерді, мемлекет кепілгерліктерін беру лимитін, үкіметтік борыш лимитін және жергілікті атқарушы органдар борышын, квазимемлекеттік сектор субъектілерінің сыртқы қарыз лимитін Парламент қарастырып, бюджет туралы заңмен бекітеді.

Төртінші блок бюджеттің кіріс бөлігін жоспарлау сапасын арттыру және бюджет қаржысын тиімді пайдалану жөнінде пәрменді шаралар қабылдауды көздейді. Ко-

дексте квазимемлекеттік сектор субъектілеріне қатысты мемлекеттік дивиденд саясатының негізгі ережелері белгіленген.

Бесінші блок жинақ функциясына баса назар аудара отырып, Ұлттық қорды пайдалану шарттарын белгілейді. Ұлттық қорды пайдалану Президент бекіткен мақсатты бағдарлармен шектеледі. Қордың қаражатын ішкі қаржы құралдарына салуға рұқсат етілмейді. Бұл ақшаны бюджеттен тыс пайдалануға жол бермейді. Ұлттық қордың нысаналы трансферті тек жалпыхалықтық маңызы бар нысандар мен жобаларды қаржыландыруға ғана пайдаланылады. Ол үшін тиісті критерийлер енгізілді.

Алтыншы блок квазимемлекеттік сектор субъектілерінің борышын қоса алғанда, мемлекеттің қарыз саясатына бақылауды кеңейтуге бағытталды. Уәкілетті органдар мемлекеттік сектордың борыштық міндеттемелеріне болжау, мониторинг және бағалау жүргізу шараларын жүзеге асырады. Квазимемлекеттік сектордың сыртқы борыш лимиті республикалық бюджет туралы заңмен белгіленеді.

Түзетулердің **жетінші блогы** бюджетаралық қатынастарды жетілдіре түсті. Азаматтарды бюджет қаражатын бөлу процесіне белсенді тарту үшін халық қатысатын бюджет тәртібі заңнамалық негізде бекітілген.

Ақорда.

КӨКТЕМГІ КАНИКУЛДА НЕШЕ КҮН ДЕМАЛАДЫ?

министрлігінің баспасөз қызметі хабарлайды.

Мектеп оқушыларының көктемгі демалыстағы бос уақытын тиімді өткізу және жеке тұлғалық қасиеттерін дамыту мақсатында «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында іс-шаралар жоспары жасалды. Сондай-ақ 1-4, 5-9 және 10-11 сынып оқушыларына арналған гайдбук әзірленді. Онда әр демалыс күні Наурызнаманың онкүндігімен байланысты және қоғамның маңызды аспектілеріне: отбасылық құндылықтарға, мәдениетке, ұлттық дәстүрлерге, қайырымдылыққа, спортқа мән берілді. Ол бойынша мектептерде бірқатар білім беру, спорттық, мәдени және шығармашылық іс-шаралар өткізу жоспарланған:

- театр фестивальдері мен қойылымдары;
- шеберлік сабақтары;
- қауіпсіздік сабақтары;
- мұражайларға, ғылыми орталықтарға және тарихи ескерткіштерге танымдық экскурсиялар;
- спорттық ойындар;
- қайырымдылық акциялары және басқа да шаралар.

Ең бастысы - балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. Осы мақсатта ата-аналармен бірге жол-көлік жарақаттарының алдын алуға, мектептің ішкі тәртібін сақтауға, балалардың көшедегі қауіпсіздігіне, үйдегі өрт қауіпсіздігі және киберқауіпсіздікке ерекше назар аударылады.

Айта кетейік, бұл іс-шаралар білім беру ұйымдарына әдістемелік ұсыным ретінде жолданады.

2023 жылы Балаларды зорлық-зомбылықтан қорғау және олардың құқықтары мен әл-ауқатын қамтамасыз ету бойынша кешенді жоспар қабылданды. Барлық өңірде балалар мен ата-аналарға кәсіби көмекке қол жеткізуді қамтамасыз ететін Психологиялық қолдау орталықтары ашылды. Өткен жылы 250 мыңға жуық адам көмек алды. Бұл туралы ОКҚ алаңында өткен баспасөз конференциясында оқу-ағарту вице-министрі Еділ Оспан хабарлады.

Сондай-ақ спикер 24/7 режимінде жұмыс істейтін 111 бірыңғай мемлекеттік байланыс орталығы іске қосылғанын атап өтті. Өткен жылдың қорытындысы бойынша балалардан 17 мың қоңырау түсті.

«2024 жылдың 1 желтоқсанынан бастап білім беру

ОҚУШЫЛАР QR-КОДТАР АРҚЫЛЫ ЖАСЫРЫН ТҮРДЕ ҚОЛДАУ СҰРАЙ АЛАДЫ

ұйымдарында оқушылардан QR-кодтар арқылы өтініштер қабылдайтын жүйе енгізілді. Бұл жасөспірімдерге жасырын түрде қолдау сұрауға мүмкіндік берді. 2025 жылғы ақпандағы жағдай бойынша балалардан 25 мың SMS тіркелді», – деді оқу-ағарту вице-министрі Еділ Оспан.

Оның айтуынша, жұмыстың маңызды бағыттарының бірі жалпыға бірдей ата-ана тәрбиесі болды. Ата-аналардың құқықтық және педагогикалық мәдениетін арттыру мақсатында барлық мектепте ата-аналарды педагогикалық қолдау орталықтары құрылды. Ата-аналар үшін 45 мыңнан астам тренинг өткізілді.

«Мемлекеттік бақылаудың тиімділігін арттыру үшін 2024 жылы Балалардың құқықтарын қорғау комитетінің бақылау өкілеттіктері кеңейтілді, тексеруге жататын объектілердің тізбесі ұлғайтылды, ескертусіз жоспардан тыс тексерулер тетігі енгі-

зілді. Балалардың құқықтарын қорғау мәселелері бойынша объектілерді тексеру саны артты: 2023 жылғы 30-дан 2024 жылы 246-ға дейін. Сонымен қатар балалардың құқықтарын бұзғаны үшін әкімшілік ықпал етудің жаңа шаралары енгізілді. Балалар интернаттық мекемелерін деинституттау саясаты жалғасуда. 2024 жылы балалар үйлеріне балама ретінде көсіби отбасы қабылдау институты енгізілді. Жүргізіліп жатқан шаралардың нәтижесінде балалар үйінде тәрбиеленіп жатқан балалар саны соңғы 10 жылда екі есеге қысқарды», – деп атап өтті спикер.

Сондай-ақ Оқу-ағарту вице-министрі балалар үйінің түлектерін әлеуметтік қолдауға бағытталған «Мейірім» қайырымдылық акциясы ауқымды болғанын айтты. Сонымен қатар жетім балаларды тұрғын үймен қамтамасыз етудің жаңа тетіктері енгізілді.

ЕЛІМІЗДЕ БАЛАЛАР SIM-КАРТАСЫ ЕНГІЗІЛЕДІ

Қазақстан Республикасы балалардың құқықтарын қорғауда халықаралық стандарттарды ұстанады. 2023 жылғы желтоқсанда Хабарлар ресіміне қатысты Бала құқықтары туралы конвенцияға факультативтік хаттама ратификацияланды. Ағымдағы жылдың қаңтарында БҰҰ-ға мүше мемлекеттер елдегі адамның іргелі құқықтары мен бостандықтарын нығайту, сондай-ақ балалардың құқықтарын қорғау жөніндегі қазақстандық реформаларға жоғары баға берді. 2024 жылдың қорытындысы бойынша балалар суицидi 14%-ға төмендеді. 2023 жылғы Балалардың әл-ауқат индекcін талдау оң динамиканы көрсетті. Бұл балаларды қорғау саласындағы мемлекеттік саясаттың нәтижелілігін көрсетеді. ҚР оқу-ағарту вице-министрі Еділ Оспан ОКҚ алаңында осылай деді.

Бүгінгі таңда балалардың құқықтарын қорғау саласындағы өзекті мәселелердің бірі балалардың цифрлық ортадағы қауіпсіздігін қамтамасыз ету болып табылады.

«Бұл барлық тараптардың: ата-аналардың, педагогтердің, мемлекеттік органдардың және балалардың өздерінің қатысуын талап ететін кешенді міндет. «Kazakhstan Kids Online. Қазақстандағы балалардың цифрлық өмірі» зерттеу нәтижелері, әлеуметтік желілерге қолжеткізуге 13 жастан асқан балаларға ғана рұқсат берілгеніне қарамастан, 9-10 жастағы балалардың 60%-ы және 11-12 жастағы балалардың 66%-ы өз аккаунттарының бар екенін көрсетті», – деді спикер.

Қабылданып жатқан шаралармен қатар Оқу-ағарту министрлігі балалар SIM-картасын енгізуге бастамашылық жасады. Балалар SIM

карталарының бірқатар артықшылығы бар. Мәселен, ата-ана бақылауы арқылы баланың телефонды қалай қолданатынын бақылауға болады. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында қажетсіз контенттен қорғауға арналған енгізілген сүзгілер бар. Геолокация арқасында мобильді

қосымша арқылы баланың қай жерде екенін көру мүмкіндігі беріледі.

«Халықаралық тәжірибе көрсеткендей, балалар SIM-карталарын пайдалану байланыс операторларының белсенді қолдауымен және цифрлық қауіпсіздік саласындағы мемлекеттік бастамалармен сүйемелденеді. Ата-аналар балалардың қауіпсіздігін бақылау және қамтамасыз ету үшін жоғары технологияларды пайдалана алады, ал операторлар өз ұсыныстарын отбасының қажеттіліктеріне бейімдейді. Бүгінгі таңда Қазақстанда операторлар балалардың интернеттегі қауіпсіз мінез-құлқын бақылауды қамтамасыз етпей, тек білім беру ресурстарына қолжетімділік шеңберінде ғана балаларға арналған арнайы тарифтерді ұсынады», – деді вице-министр.

Қазіргі уақытта балалардың интернеттегі қауіпсіздік шараларын күшейту үшін «Балаларды денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы» ҚР Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу бойынша жұмыс басталды. Осылайша, мемлекет қабылдаған шаралар балалардың өсуі мен дамуы үшін барынша қолайлы жағдайлар жасауға, оларды қорғауды, қолдауды және толыққанды оқыту мен әлеуметтену үшін мүмкіндікті қамтамасыз етуге бағытталған.

ОНЛАЙН САУДАДА ТҰТЫНУШЫЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ КҮШЕЙТІЛЕДІ

ҚР СИМ Тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетінің төрағасы Асқар Тынысбеков ОКҚ алаңында өткен баспасөз конференциясында Мәжілісте «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» Заңның жаңа редакциясының жобасы қаралып жатқанын айтты. Заң жобасы Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша, азаматтардың өтініштерін талдау және мо-

ниторинг жүргізу, қоғамдық институттардың ұсыныстары және әлеуметтік зерттеу деректерінің нәтижелерін ескере отырып әзірленді. 2024 жылғы 4 қыркүйекте Парламент Мәжілісінің депутаттары заң жобасын бірінші оқылымда мақұлдады.

Құжат тұтынушылардың құқықтарын қорғаудың қоғамдық институттарының рөлін күшейтуге, оның ішінде, осы салада Омбудсмен

институтын енгізу арқылы; кәсіпкердің азаматтық құқықтық жауапкершілігін айыппұл түрінде енгізуге бағытталған. Сонымен қатар билеттер бойынша қайтарылмайтын тарифтер Заңнан алынып тасталды.

«Жаңа заң жобасында онлайн саудада тұтынушылардың құқықтарын қорғауды күшейту үшін бөлек электрондық сауда бөлімі енгізіледі», - деді спикер.

2025 жылдың сәуір айынан бастап «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы дарынды оқушылар мен педагогтерді қолдау мақсатында SMART Daryn ұлттық цифрлық платформасын іске қосады, деп хабарлайды ҚР Оқу-ағарту министрлігі.

Бұл цифрлық жоба республикалық және халықаралық сайыстарға оқушыларды дайындаудың маңызды құралына айналып, онлайн-білім алу мен тәжірибелі тренерлермен кеңесу мүмкіндігін ұсынып, оқушыларға білімдерін жетілдіруге және интеллектуалдық байқауларға дайындықтарын арттыруға көмектеседі.

Бірінші кезеңде прокторинг жүйесін қолданып онлайн-олимпиадалар

мен конкурстар өткізу жоспарланып отыр. Алдағы уақытта онлайн-сабақтар ұйымдастырылады.

«Платформа дарынды оқушылардың дамуына және педагогтердің біліктілігін арттыруға жаңа мүмкіндіктер ашып, оқу процесіне заманауи білім беру технологияларын енгізуге ықпал етеді. Біз SMART Daryn жобасы дарынды оқушылар үшін сапалы білім алуды айтарлықтай жеңілдетіп, білім беру жүйесінің барлық қатысушылары арасында

тиімді өзара әрекеттестік орнататынына сенімдіміз», — дейді «Дарын» РҒПО директоры Ғаждембек Тұрсынов.

Сонымен қатар платформада дарынды балаларға арналған мамандандырылған білім беру ұйымдарына түсу үшін емтихандар өткізу жоспарланған. Қазіргі таңда Қазақстанда 130-дан астам мамандандырылған мектеп бар. Сондай-ақ SMART Daryn педагогтер үшін әдістемелік материалдар мен кеңестерден тұратын онлайн-кітапхана ұсынатын болады.

АСТАНАДА 8-10 СӘУІРДЕ GROW EXPO ASTANA 2025 ӨТЕДІ

Grow Expo Astana 2025 өсімдіктерді өсіруге арналған жабдықтар мен технологиялардың халықаралық көрмесі 2025 жылғы 8-10 сәуір аралығында «EXPO» халықаралық көрме орталығында өтеді.

Grow Expo Astana 2025 негізгі алаңға айналады, онда өсімдіктерді өсіруге арналған технологиялар мен жабдықтарды өндірушілер мен жеткізушілер жылыжай иелері мен агрономдарға процесстердің тиімділігін арттыруға, саланың өзекті мәселелерін талқылауға және саланы одан әрі дамыту үшін құнды тәжірибемен алмасуға мүмкіндік беретін өздерінің инновациялық шешімдерін ұсынады.

Қазақстандық және халықаралық компаниялар мынадай тақырыптық бөлімдер шеңберінде озық өзірлемелер мен технологияларды көрсетеді: Жылыжайларда өсімдіктерді өсіруге арналған конструкциялар мен технологиялар: жылыжайларға арналған қазіргі заманғы конструкциялар, өсімдіктерді өсіру техникасы мен технологиялары, ілеспе жабдықтар мен шығыс материалдары.

Өсімдіктерді өсіру процесстерін автоматтандыру: жылыжайларда өсімдіктерді өсіруге арналған роботтандырылған жүйелер мен желілер, климатты реттеу және жылыту жүйелері, өсімдіктердің өсуіне арналған жарықтандыру жүйелері, автоматты және тамшылатып суару жүйелері.

Өсімдіктерді қорғауға және қоректендіруге арналған материалдар мен жабдықтар: тыңайтқыштар мен топырақ, жабын материалдары, өсімдіктерді зиянкестер мен аурулардан қорғауға арналған заттар, кассеталар, өсімдіктерге арналған науалар мен контейнерлер.

Көрме Flora Expo Astana 2025 Халықаралық гүл өсіру және көгалдандыру көрмесімен бір мезгілде өтеді.

Екі көрмеге Нидерланды, Италия, Қазақстан, Оңтүстік Корея, Жапония, Колумбия, Беларусь, Кения, Қытай,

Ресей, Польша, Эквадор, Түркия және т.б. 15 елден 150-ден астам компания қатысады.

Көрмелер тарихында алғаш рет Нидерландының ірі павильоны таныстырылады, оған 40-тан астам компания қатысады, олар көрмеге келушілерге өсімдік шаруашылығы саласындағы озық жетістіктерді көрсетеді.

Grow Expo Astana 2025 жылыжай иелері мен басқарушыларына, агрономдарға, фермерлерге, ауыл шаруашылығы компанияларының өкілдеріне, климаттық бақылау, суару және жарықтандыру жүйелері жөніндегі мамандарға, аграрлық өнім

Day II форумы маңызды оқиға болады. Форум аясында жылыжай секторы мәселелері бойынша семинар және қазақстандық және нидерландылық спикерлердің қатысуымен дөңгелек үстел жоспарланған. Спикерлерынтымақтастық перспективалары мен жылыжай саласының алдында тұрған өзекті мәселелерді талқылайды.

Көрменің іскерлік бағдарламасы аясында негізгі оқиға - Astana Greenhouse Forum өтеді, саланың негізгі мәселелерін талқылау үшін жылыжай бизнесі мен мемлекеттік органдардың өкілдерін біріктіреді.

Форум аясында экспорттық тәуекелдер, қызанақ импортын реттеу, газ және электр энергиясына тарифтерді оңтайландыру, сондай-ақ қызанақтың тұрақты сұрыптарын қолдау шаралары сияқты маңызды тақырыптарды қарастыру жоспарлануда. Панельдік пікірталастар мен талқылаулар қатысушыларға тәжірибе алмасуға және жылыжай бизнесін нығайту үшін практикалық шешімдер табуға мүмкіндік береді.

Grow Expo Astana 2025 көрмесіне онлайн-тіркеу кезінде GEAMINAGRI промокодын енгізу арқылы тегін алуға болатын бейдж/QR-кодты көрсеткен кезде ғана кіруге болады.

Көрменің ресми сайты - grow-expo.kz. Келушілерді тіркеу сілтемесі бойынша қол жетімді.

Бетті жинақтап, дайындаған: Арайлым ӘБСАҒАТ

2024 ЖЫЛЫ ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАР ҚАНША VIP-НӨМІР САТЫП АЛҒАН?

Қазақстанда автокөлік нөмірлерінде қолдануға болмайтын әріптік комбинациялардың қатаң тізімі бар. Tengri Auto тыйым салынған мемлекеттік нөмірлер тізімі өзгерді ме және былтыр қанша қазақстандық осындай нөмірлерді сатып алды деген сұраққа жауап іздеді.

ІІМ баспасөз қызметі мәліметінше, қазіргі уақытта елде мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгілері (МТНБ) үшін тыйым салынған 106 әріптік комбинация бар.

Бұл тізімге келесі комбинациялар кіреді: AAM, BOK, CEX, FBP, HER, KAL, KOT, MAL, SOR, SOP, SOS, SEX, USA, XER, XYE, ZEK, GEY, GEI, GAY, JID, GON, GAD, CON, QUM, GOD, EBI, EPT, IIM, GOS, IIN, QAS, OON, XUI, QR, HUY, ISK, HUI, QYS, XUY, JUN, XER, BOQ, QUL, SIK, QAN, SYK, JUT, QOR, QYQ, QOI, TYQ, JOI, JMI, JYN, GAI, IBU, VOR, EBU, BOP, FUK, FAK, FUC, FAC, IOX, ION, LOX, LOH, COX, KOX, FBR, POX, KNB, MVD, OPG, EBR, AMM, SGL, ASS, HAX, NAX, AM, IB, KZ, PK, QU, KP, UD, WX, TG, NS, CS, PV, AK, WK, JO, AQ, AO, RK, NN, BS, ST, BA, AW, AP, AE, AX.

Бұл әріптік комбинациялар жеке және заңды тұлғалар үшін қолжетімсіз, өйткені олардың айтылуы немесе жазылуы

сөйлеу мәдениетіне сәйкес келмейді.

Сонымен қатар, Қазақстанда “жоғары сұранысқа ие нөмірлер” категориясы бар. Бұл санатқа әдемі әріптік немесе сандық комбинациялары бар нөмірлер жатады. Мұндай нөмірлер көлік иелері арасында үлкен қызығушылық тудырады.

Жоғары сұранысқа ие нөмірлердің бағасы 210 330 теңгеден 1 051 650 теңгеге дейін өзгереді. Ең қымбат нөмірлер қатарына мыналар кіреді: 001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 777 бірдей әріптік белгілермен.

Жыл сайын осындай нөмірлерге деген қызығушылық артып келеді.

Ресми мәліметтер бойынша:

- 2022 жылы 25 366 МТНБ берілген;
- 2023 жылы 29 653 МТНБ берілген (16 пайызға өскен);
- 2024 жылы 44 273 МТНБ беріліп, 2023 жылмен салыстырғанда 49,3 пайызға артқан.

Осылайша, екі жыл ішінде VIP-нөмірлер беру көлемі екі есеге жуық өскен.

Tengrinews.kz

«ДОСТЫҚ - МОЙЫНТЫ» ТЕМІРЖОЛ ЖОБАСЫ БИЫЛ ТОЛЫҚ АЯҚТАЛАДЫ

Қазақстанда наурыз айының соңына дейін «Достық - Бескөл» станциялары арасындағы екінші жолдарда қозғалыс ашылады, деп хабарлайды ҚР Көлік министрлігі.

Аталған бағыт «Достық – Мойынты» жобасының бір бөлігі саналады. Бұған дейін 127 шақырымдық «Балқаш – Мойынты» учаскесінде қозғалыс іске қосылды.

Жалпы ұзындығы 166 шақырымды құрайтын жаңа бағытта қазіргі таңда соңғы құрылыс жұмыстары жүргізіліп жатыр. Учаскенің ашылуы транзиттік тасымалдау әлеуетін арттыруға мүмкіндік береді.

Жалпы ұзындығы 836 шақырымды құрайтын «Достық – Мойынты» теміржол жобасының толық аяқталуы осы жылдың ортасына жоспарланған.

Құрылтайдың келесі отырысын Сыр бойында, кезінде Қазақ елінің астанасы болған Қызылорда қаласында өткізуді ұсынамын.

Қазір отандық тарих ғылымының және біздің зияткерлеріміздің алдында төл тарихымыз туралы түсінікті жаһандық өркениет парадигмасы тұрғысынан кеңейту міндеті тұр.

Біз Қазақстанды әлем өркениетінің дербес бөлігі ретінде танытуымыз керек.

Тарихи-мәдени мұрамызды ХХІ ғасырға сай жаңғыртып, жүйелі түрде дәріптеуіміз қажет.

Ғылыми зерттеулер жүргізу, тарихи ескерткіштерді қалпына келтіру, археологиялық қазба жұмыстарын жандандыру, музей ісін дамыту, шетел мұрағаттарын зерделеу, салт-дәстүрімізді жаңғырту – осы жұмыстың бәрін бір жоспарға келтіру керек.

Аймақтардағы экономиканың өркендеуіне серпін беретін жаңа мүмкіндіктерге жол ашу және өңірлердің даму деңгейіндегі теңсіздікті жою – қазір мемлекет алдында тұрған негізгі міндеттің бірі.

Алдағы жылдары Үкімет нақты секторға бөлінетін қаржы көлемін 10 триллион теңгеге дейін жеткізуге тиіс. Бұл жерде бизнесті қолдаудың елімізде бұрын-соңды болмаған ауқымды шаралары туралы айтылып отыр.

2025-2026 жылдардың өзінде Қашаған кенішінде газ өңдеу зауытын, сонымен бірге, «Талдықорған – Үшарал» магистральді газ құбыры мен «Бейнеу–Бозой-Шымкент» газ құбырының екінші желісін іске қосу көзделген.

Үкімет Қызылорда және Түркістан облыстарында бу-газ құрылғысына негізделген электр стансасын салуды жоспарлап отыр. Алматыдағы ЖЭО-2 және ЖЭО-3 жаңғыртылатын болады.

«Кендірлі» демалыс аймағында су тұщытатын зауыт жұмыс істей бастайды. Кәсіпорын Жаңаөзен қаласы тұрғындарын ауыз сумен тұрақты қамтамасыз етеді.

Қарағандыда және Екібастұзда болат қорытатын зауыттар, Жамбыл облысында минералды тыңайтқыш өндіретін химия кешені пайдалануға беріледі.

Алматы қаласында және Қостанай облысында автокөлік зауыттары ашылады.

«Достық-Мойынты» темір жол учаскесінің және Алматы бекетін айналып өтетін темір жол желісінің құрылысы аяқталады. «Қызылжар – Мойынты» бағытында жаңа жоба басталады.

Ақтауда Каспий теңізінің жағалауындағы контейнер хабы салынып бітеді.

«Қорғас – Шығыс қақпа» ЕЭА аумағында халықаралық әуежай жұмыс істей бастайды. Зайсан, Катонқарағай мен Кендірлі демалыс аймақтарында

да әуежай ашылады.

Каспий теңізінің ұлтанымен талшықты-оптикалық байланыс желісі тартылады, бұл қадам Еуропа мен Азия арасында цифрлық дәліз жасауға мүмкіндік береді.

Еліміздің автокөлік жолдары желісін дамыту жұмысының мән-маңызы өте зор. Осы тұста тағы бір маңызды инфрақұрылымдық жоба қолға алынатыны туралы жариялағым келеді.

Мен Үкіметке Астанадан Арқалық, Торғай және Ырғыз арқылы Транскаспий халықаралық көлік дәлізіне тура шығатын автокөлік жолының құрылысын бастауды тапсырдым. Жаңа күре жол орталық және батыс аймақтардың арасын 560 шақырымға қысқартады. Бұл – тұтас Торғай өңірінің дамуына тың серпін беретін ауқымды жоба.

Бұдан бөлек, Арқалықтағы әуежайды қалпына келтіріп, жаңа аэровокзал салған жөн. Бұл жоба ішкі көлік қатынастарын едәуір жақсартады.

Алдағы төрт жыл ішінде елімізде жыл сайын 200-ге жуық инвестициялық жоба іске қосылып отырады.

Біздің мемлекетімізге ірі инфрақұрылымдық жобалар өте қажет. Ауқымды жобалар аймақтардың экономикалық мүмкіндігін арттырады.

Аманат партиясы шекара маңындағы аудандарды дамытуға қатысты жаңа заң қабылдауды ұсынып отыр. Үкіметке депутаттармен бірге бұл бастаманы жан-жақты қарастыруды тапсырамын.

Биыл автокөліктерге арналған 9 кеден бекетін жаңғырту жұмыстарын аяқтау керек. Соның нәтижесінде, мұндай бекеттердің өткізу мүмкіндігі 6 есе артады. Бұл жоба еліміздің транзиттік әлеуетін нығайтуға едәуір үлес қосады.

Аймақтардың дамуындағы алшақтықты жою үшін нақты стандарттарға сүйене отырып инфрақұрылым, әлеуметтік қамсыздандыру, экологиялық көрсеткіштер және басқа да маңызды өлшемдер бойынша артта қалған өңірлерді анықтау қажет. Орталықтың күшжігерін осындай алшақтықты жоюға жұмылдыру керек. Сол үшін қазір Өңірлерді дамыту тұжырымдамасы әзірленіп жатыр.

Былтырғы тасқыннан орталық та, жергілікті билік те тиісті қорытынды жасады деген тиісті ақпаратты алып жатырмын. Жаз шыққан соң өрт қаупі күшейеді. Табиғат апаттарының алдын алу, сақтану шаралары үнемі назарда болуы керек.

Мен жаппай цифрландыру мен жасанды интеллекттің барлық салаға кеңінен енгізу мәселесіне үнемі назар аударамын.

Жасанды интеллектіні қолдану бюд-

жет қаражатын пайдалану тиімділігін барынша арттыруға, салық және кеден ісін жүргізудің сапасын жақсартуға, мемлекеттік сатып алу саласын оңтайландыруға, сондай-ақ азаматтар мен мемлекет арасындағы өзара іс-қимыл үрдістерінің бәрін одан әрі жеңілдетуге мүмкіндік береді.

Цифрлық активтердің заңды айналымын қамтамасыз ету, криптоайырбастау қызметін жүргізу және цифрлық майнингке инвестиция тарту үшін осы саланы реттеу ісін ырықтандыруда шұғыл шаралар қабылдау қажет.

Ғалымдардың пікірінше, тиісті тәжірибесі мен дәстүрі бар Курчатова қаласы екінші ғылым қалашығы бола алады.

Туризм – бизнес пен экономиканың тұтас саласы. Мамандарды даярлау қажет.

Біз Балқаш көлінің айналасында Тұран жолбарысының популяциясын қалпына келтіруге кірістік. Бұл – шаруашылық қызметке байланысты шешуге тура келетін көптеген мәселемен қатар жүретін күрделі міндет.

«Таза Қазақстан» – жай науқан емес. Бұл әр адамның және барша халықтың күнделікті дағдысы, өмір салты болуы қажет.

Биыл елімізде 500 мың оқушыға арналған екі жүзден астам мектеп салынады.

Мына жайтты қаперде ұстаған жөн: барлық жерде тек «Жайлы мектеп» жобасы аясында мектеп салу міндетті емес. Сапалы салынған қарапайым мектептерге де сұраныс жоғары.

Жуырда Талдықорғанға бардым. Ондағы қазақ мектебі қарапайым болса да тартымды. Осындай мектептерді барлық жерде салу керек. Өйткені «Жайлы мектептер» айтарлықтай қымбат, оны әр облысқа сала берудің қажеті де шамалы.

Үш жылда 1300, соның ішінде ауылдағы 900 білім ордасын жаңғырту қажет.

Осы жылдың соңына дейін «Ауылда денсаулық сақтауды жаңғырту» ұлттық жобасы аясында 188 медицина нысаны салынады.

Риддерде көпбейінді аурухананы, Өскеменде гематология орталығын, Ақтауда жедел жәрдем стансасын, Алматыда Жұқпалы аурулар ұлттық ғылыми орталығын, Астанада Ұлттық ғылыми онкология орталығының жаңа ғимаратын пайдалануға беру қажет.

2026 жылы 32 аудандық орталық аурухананы жаңғырту, сондай-ақ Қызылорда және Маңғыстау облыстарындағы ауруханаларды салып бітіру керек.

Соңғы екі жылда бірқатар қалада (Семей, Тараз, Кентау, Орал) ерекше

да, Көкшетауда, Шымкентте және Талдықорғанда дәл осындай орталықтар ашу қажет.

Қазақстанда ерекше қажеттілігі бар әрбір баланың толыққанды білім алуға мүмкіндігі болуы керек. Бұл – өте маңызды мәселе.

Жастардың заман талабына сай білім алуын қамтамасыз ету үшін Үкімет пен облыс әкімдігі Қосшы қаласында халықаралық деңгейдегі колледж ашуы керек.

Облыстың орасан зор туристік әлеуеті Шучинск-Бурабай аумағымен ғана шектелмейді. Демалыс аймағы ретінде мүмкіндігі мол Зеренді, Сандықтау, Ақкөл және басқа да жерлерді жан-жақты дамыту қажет. Аймақтағы көрікті әрі киелі орындардың бәрі өзара кіріктіріліп, үйлестірілген ауқымды туристік кластер қалыптастыру маңызды.

Спорттың түрлі саласынан, әсіресе, қысқы спорттан ұлттық құрамаларды даярлау үшін өңірдегі спорт базаларын дамыта беру керек.

Елімізде футболды дамытуға баса мән беру керек деп санаймын. Демеушілер қаржысы есебінен облыстық стадиондардың көпшілігін жаңғырту қажет немесе жаңа футбол стадиондарын салуды қолға алған жөн. Бұл мәселені бақылауда ұстаймын.

Биыл Көкшетауда көпфункционалды спорт кешенінің құрылысы басталады. Бұл Қазақстанда теңдесі жоқ орталық болмақ.

Біз ұлттық мүддемізді қорғау үшін алдағы уақытта да ұтымды әрі байыпты әрекет етуіміз қажет. Талай заманнан келе жатқан өкпе-реніштерден, өткенге құр мақтанудан және бәрін орынсыз сынап-мінеуден арылу қажет. Әлеуметтік масылдық пен саяси таяздыққа мейлінше жол бермеуге тиіспіз. Шектен шығып, тым асыра сілтейтін көзқарастарға барынша тосқауыл қойған жөн. Өйткені бұл дүние ақ пен қарадан ғана тұрмайды.

Кез келген мәселеде өзгелерді айыптап, қара бұлтты төндіре беруге болмайды. Жаһанды белгісіздік жайлаған бұлыңғыр заманда бәсекеге барынша қабілетті болу үшін барлық жағынан кемел ұлт болуымыз қажет.

Біз білім-ғылым, медицина, спорт, креативті индустрия салаларына қомақты қаржы бөлуді жалғастыра береміз.

Енді бөтен адамның электронды цифрлы қолаңбасын (ЭЦҚ) қолданғаны үшін айыппұл түріндегі әкімшілік жауапкершілік қарастырылған. Есеп беру кезінде заң бұзбас үшін не істеу керек? Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі түсіндірді.

Ақорда

МӘЖБҮРЛІ ОРЫНДАУҒА ЖЕТКІЗБЕЙ ОРЫНДАУ ТИІМДІ

Азаматтардың құқықтарын қорғау бағытындағы конституциялық кепілдіктің маңызды құралы - сот актілерінің орындалуымен тікелей байланысты. «100 нақты қадам» ұлт жоспарындағы түбегейлі реформалар аясындағы 27-і қадам жеке сот орындаушылары институтын одан әрі дамыту және сот орындаушыларының мемлекеттік қызметін біртіндеп қысқартуды қарастырған болатын. Атап айтқанда, 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап жеке сот орындаушылардың құзыретіне мемлекеттен өндіріп алу, одан әрі мемлекет пайдасына 1000 айлық есептік көрсеткіштен асатын соманы өндіріп алу туралы құжаттарды, мемлекет мүддесінде жүргізілетін үйден шығару, бұзу, жер учаскелерін алып қою туралы құжаттарды қоспағанда, атқарушылық құжаттардың барлық санаттары берілді. Қазіргі уақытта сотпен салынған айыппұлдар, мемлекеттік баждар, процестік шығындар, жәбірленушілердің өтемақы қорына төленетін қаражатты уәкілетті

органдар тарабынан түзілген қаулыларының, салық бұйрықтарының үлесі соңғы кезде көбеюде. Бұл көрсеткіш, азаматтарымыздың заң алдындағы жауапкершілігі өлі де тиісті деңгейде емес екендігін айқындайды. Жүргізушілер тарабынан жол ережесін сақтамаған, автокөліктерін белгіленген жылдамдықтан асыра басқарып жүрген, көлік, мүлік салықтарын уақытылы төлемегендер саны аз емес. Қазіргі уақытта жалпы қабылданған ережелерді бұзу материалдық шығындарға алып келетінін әрдайым есте сақтау қажет. Уақытылы орындалмаған атқару құжаттары, ерікті орындау мерзімі өткен соң жеке сот орындаушыларына мәжбүрлі орындауға тапсырылатынын білу қажет. Мәжбүрлі орындауға түскен құжаттар бойынша, жеке сот орындаушысы тарапынан барлық мәжбүрлеу шаралары жасалынады. Бұл шараларға 2-ші деңгейлік банктердегі есеп-шоттарға салынатын тыйымдар, нотариалдық іс-әрекетке қойылатын шектеу, жылжымалы және жылжитын мүлкіне қойылатын тыйымдар, ал берешегі

40 айлық есептік көрсеткіштен асатын болса (бұл қаражат 2025 жылы 157 280 теңгені құрайды), Қазақстан Республикасынан шығуына шектеу қоюға да негіз бола алатынын білген жөн. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасының «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» Заңның 114 бабына, 118-бабына сай атқару құжаттары бойынша жасалған шығындар да, жеке сот орындаушысының қызмет ақысы да бірге борышкерден өндірілетінін айта кету керек. Жоғарыда айтылғанның негізінде, сот актілерін және барлық уәкілетті органдардың жазған атқару құжаттары бойынша міндеттемелерді уақытылы және тиісті түрде, мәжбүрлі орындауға жеткізбей орындау тиімді екендігін, артық шығындарға алып келмейтіндігін білу қажет. Заң нормаларын бұзбай, жалпы қалыптасқан қоғамдық ережелерді сақтамау міндетті түрде жауапкершілікке алып келетінін ұмытпағанымыз дұрыс болады.

А.З. ДӘУЛЕТЯР,

Шымкент қаласы атқарушылық округінің жеке сот орындаушысы.

Салтанат ТОЙБОЛОВА,

«Дарын» мемлекеттік
жастар сыйлығының лауреаты,
«Айғақ» телеарнасының
редакторы.

«Тарих-и Рашиди» - XIV – XVI ғасырлардағы моголдардың ғана емес, Орта Азия халықтарының тарихын тұтастай жеткізетін еңбек. Бұл туралы XIX ғасырда парсы тіліндегі Мұхаммед Хайдар Дулатидің еңбегін ағылшын тіліне аударған Британ ғалымдары жазады. Қазақстан тарихшылары тарихи жөдігерді 2003 жылы ғалым Ислам Жеменейдің аударуымен толыққанды танысса, оған дейін академик Әлкей Марғұлан «Мұхаммед Хайдар Дулати – қазақтың тұңғыш тарихын жазған тарихшы» деп баға берген. Бұл ғылыми зерттеу мақалада ағылшын ғалымдарының өз заманының қолбасшысы болған Мұхаммед Хайдар Дулатидың көшбасшылық қасиеттері мен еңбегі туралы ой-толғамдары кеңінен жазылды. АҚШ-тың Лос-Анджелес қаласындағы орталық кітапханасында сақталған сирек мұрағаттың негізінде осыған дейін жарияланбаған ақпараттарға талдау жасалынды.

Британ ғалымдары сонау 1840 жылдары асқан қызығушылықпен зерттеу нысанына алған «The History of Moghuls of Central Asia» - Орта Азияның XIV – XVI ғасырлардағы тарихын жеткізетін Мұхаммед Хайдар Дулатидің біз білетін «Тарих-и Рашидиді». Қазақ тіліне түпнұсқаны ғалым Ислам Жеменей аударған. Осылайша құнды жөдігер қазақ аудиториясына 2003 жылы жетті. Ал еуропалықтар ағылшын тіліне аударылған бұл еңбекпен XIX ғасырдың орта шенінде танысып үлгерді. 1840 жылы В.Эрксиннан аудармасында ағылшын аудиториясында таныстырылады. Ол 221 беттен тұратын аударма ретінде Британ музейінде ғана басылып шыққан. Бірақ жеке кітап ретінде басылымға берілмеген. Одан кейін көптеген Орта Азияның мәдениеті мен тарихын зерттеуші ғалымдар «Тарих-и Рашидиде» жазылған географиялық атауларды кеңінен пайдаланып, ғылыми басылымдарда мақалаларын жариялап отырған. Бұл туралы британдық зерттеуші, географ, дипломат Ней Элиас өз естелігінде жазады. Жалпы қазақ тарихының құрылуы, сондай-ақ Орта Азияда өмір сүрген мемлекеттер туралы мәлімет беретін аса құнды еңбекке деген Н.Элиастың қызығушылығы әр жылдары жарияланған зерттеушілердің ақпараттарынан кейін назар салады. Аудармадағы жауапкершілігі мол істе шығыс әдебиетін, мәдениетін, тарихын зерттеуші ғалымдардың еңбектеріне көптеп жүгінген. Ол Еуропа оқырманына Мырза Хайдар есімімен таныстырған тарихшы, қолбасшы Дулатиды еңбекті асқан ұқыптылықпен және тарихи оқиғаларды шеберлікпен жеткізгендігін алға тартады. Тіпті «Тарих-и Рашидиді» Орта Азия мемлекеттерінің сол кезеңдегі атаулары дәлме-дәл сақталған және қолбасшылар мен би-қағандардың ел басқару ісіндегі оқиғаларын ұқыптылықпен баяндап, сол кезеңдегі жойылып кеткен мемлекеттердің тарихын бірден бір көркем нақты жеткізе білген жазушы, тарихшы деп таниды.

Профессор Эрксиннан кейін ағылшын зерттеушілері Д.Бэлью мен Б.Шоу Шығыс Түркістанға жасаған сапарларында ғылыми тұжырымдамалар жасап, еңбектің үзінділерін өз баянда-

маларында пайдаланған. Мұхаммед Хайдар Дулатидың еңбегін «Интеллектуалды адамның шығармасы» ретінде өз жазбаларында сілтеме береді. Сондай-ақ шығарманың Шығыс Түркістан мен оған іргелес аймақтарға «бағыттаушы» ретіндегі құндылығын ынтамен таңдандырады.

«Тарих-и-Рашидидің» тағы бір қысқа бөлімін Эллиоттың Үндістан тарихынан табуға болады, оны өз авторлары баяндаған, Азия жазушыларының үзінділерінен (әр түрлі аудармашылар бойынша) тұратын шығарманы олар Үндістан тарихына қатысты болған жағдайда ғана кездестіруге болады. Бірақ бұл толық көлемде берілмеген.

Осылайша Мұхаммед Хайдар Дулати туралы бұған дейінгі ғалымдардың жазбаларымен етене танысқан британдық зерттеуші, географ, дипломат Ней Элиас (1844-1897) «Тарих-и Рашидиді» ағылшын тіліне аудару ісіне кіріседі. Еңбекті аудару ісі 7 ай уақытты алған. Орта Азия мемлекеттерінің тарихын зерттеуші ағылшын ғалымына Дулатидың еңбегін түпнұсқада өзгеріссіз оқырманына жеткізу ісін мақсат қойған ол жер-су атауларын жазу барысында қиындықтарға тап болғанын айтады. Дегенмен Париждегі тілдер мектебінде үздік оқыған сол кездегі парсы тілінің маманы, профессор Росстың көмегіне жүгініп, Орта Азия халықтарының тарихы туралы құнды шығарманы біресе аударды. Эдуард Дениссон Росс 49 тілде оқи алған және 30 тілде еркін сөйлей білген. Лондон университетінің Шығыс тілдерін зерттеу мектебін басқарған мультилингвист. Таяу Шығыс пен Орталық және Батыс Азия мемлекеттері тілдерінің маманы болған.

Міне Орта Азияда XIV-XVII ғасырларда өмір сүрген мемлекеттердің тарихын бүкпесіз баяндайтын «Тарих-и Рашидиді» еңбегін ағылшын XIX ғасырдың орта шенінде зерттеп, оған үлкен баға берген. Орта ғасырларда жазылған тарихи еңбектердің ішіндегі шоқтығы биік туынды деп бағалайды. Өйткені дәл сол кезеңде аты аталған тарихи қалалардың бүгінде үлкен орны бар. Орта Азия халықтары үшін бұл баға жетпес құндылық деңгейі келе, шапқыншылық дәуірі дендеп тұрған сол кезеңде құнды жөдігерді бүгінгі оқырманына жеткізе білген Мұхаммед Хайдар Дулатидың жазу шеберлігіне аса таңданыспен қарайды. Шығарманы жай ғана түпнұсқасы жазылған парсы тілінен ағылшын тіліне аударып қоймай, әрбір детальдің тура мағынасында сақталуына аса мән беріп, оқушының алғашқы еңбекті алғандағы жазушының ішкі дүниесін жеткізуді мақсат тұтқандығын айтады.

Парсы тіліндегі түпнұсқа 2 кітаптан тұрады. 1-ші кітап 1321 жыл мен 1547 жылдар аралығын қамтиды. Қысқаша эпитом. 70 тараудан тұрады. Екінші кітапта 1484 жылды қайта сипаттай келіп, 1546 жылдағы тарихи оқиғалар туралы кеңінен тоқталады. Дәл осы кітапта автордың өмірі мен бастан өткізген оқиғалары

туралы жазылады. Бұл кітап 117 тараудан тұрады. Мұхаммед Хайдар Дулати 1499 жылы Ташкент өлкесінде дүниеге келіп, 1551 жылы Үндістанның Кашмир өлкесінде қайтыс болады. Қабірі Сринагар қаласында. «Зафар-намадан» алынған үзінділерді Мұхаммед Хайдар Дулати кіші әріптермен жазса, өзі жазған тарихи оқиғалар үлкен әріптермен пайдаланылады. Міне, еңбектегі ерекшелік те осы. Бұл туралы Нэй Элиас өзінің алғысөзінде айрықша мән беріп кеткен. «Моголдар тарихы» атауымен жарық көрген «Тарих-и Рашидидің» ағылшын тіліндегі алғашқы аудармасы 1895 жылы Ұлыбританияда басылып шыққан. Екінші басылым 1898 жылы қайталанса, құнды жөдігер Лондонда 1972 жылы қайта басылып шығады. Осы жылы жарияланған сирек кітаптар басылымының 1 данасы Лос-Анджелестегі орталық кітапханада сақтаулы. Кітапта Түркістан, Тибет, Кашмир аумақтарының картасы да қоса берілген.

Нэй Элиас өзінің жазбасында кітапты аударуға аса дайындықпен келгенін айтады. Еңбектің ағылшынша нұсқасын өңдегенде, автордың жазу мағынасын өзгертуге тырысқан және аударманы түсінікті оқылуын мақсат еткен. Бірақ бұл әрдайым оңай болмағандығын түсіндірген британ зерттеушісі аудармада оның дәлдігін бұзбай, тек аздаған түзетулер арқылы өткелдер жасағандығын алға тартады. Әдетте, шешілуі мүмкін кеңдікті аз болғаны рас, сондықтан көптеген сөйлемдер мен абзацтарды, егер автордың сөзі рұқсат етсе, жақсарту оңай, тіпті олжа өкелетін фразеологияда қалдыру керек еді дейді.

Жер-су атауларының және шығарма кейіпкерлерінің аттарының дұрыс жазылуына келер болсақ, алдымен олардың барлығы Британ музейінде қолданылатын жүйе бойынша, яғни дәл транслитерация бойынша қайта шығарулы тиіс деп болжанған, онда ағылшын тілінде бірде-бір эквиваленті жоқ әрбір парсы және араб әрпі қандай да бір екпінмен немесе диакритикалық белгімен ерекшеліктер назарға алынады.

«Тарих-и Рашидидің» батыс ғалымдарының арасында алған жоғарғы орнын дәл осы кітап арқылы тани аламыз.

Қазақ тарихшылары Мұхаммед-Хайдар Дулати туралы еңбектерінде «Тарих-и Рашидиде» Жетісу төңірегінде болған тарихи қалалар Таразы, Барысхан, Баласағұн, Қиялық, Алмалық туралы жазғандарының құндылығы

жоғары деп келтіреді. Бұл қалалар Мұхаммед-Хайдардың тұсында тегіс қирап, шапқыншылықтан құрдымға айналған. Қазақ тарихының 1 ғасырға жуық оқиғалары баяндалған еңбекте Самарқан, Бұқара, Түркістан атаулары көп кездеседі. Және жай ғана тарихи оқиғалар баяндалып қана қоймай, әдебиеттің, мәдениеттің, ерекше өлшемдері де жазушымен шебер баяндалаған. Ақыртас, Ақкесене, Қырыққұмбез, Құланауызы, Төрткүл, Шоңқара, Түймекент қалаларының орны бүгінгі күнге дейін сақталғандығын қазақ зерттеушілері өз жазбаларында жариялап келеді. Ал ағылшын аудармашылары «Моголдардың тарихы» деп баға берген еңбекте әрбір жер атауын Мұхаммед Хайдар Дулати қалай жазып келтірді, дәл солай жеткізгенін баяндайды. Кітаптың алғашқы беттерінде Эдуард Дениссон Росстың еңбекті аудару барысында шығарма арқылы автордың (Дулати) салмақты ойын өзгеріссіз жеткізуге тырысқандығы байқалады. Ең алдымен өзіне құжаттау міндетін қойған уақыты нақты және толық белгілеуді көздегені сөзсіз. Тұтас-тай алғанда бұл еңбек XIII пен XVII ғасыр аралығында өмір сүрген Орта Азия мемлекеттерінің бірден-бір тарихы.

Қазақ халқының тарихы туралы теңдессіз жөдігерді ұрпағына аманат еткен Мұхаммед Хайдар Дулатидың еңбегін елге таныстыруды алғаш рет Қазақ журналистикасының қайраткері, академик Дулат Әбіш өзі басқаратын «Айғақ» телеарнасы арқылы қолға алды. Зерттеу, зерделеу жұмыстарын жүргізіп, «Тарих-и Рашиди» еңбегінің рухани құндылығын бірнеше бөлімнен тұратын деректі фильмдер арқылы көрермен назарына ұсынды. 2012 жылы Үндістанның Сыртқы істер министрлігімен келіссөздер жүргізіп, Сринагардан арнайы бағдарлама түсіру мүмкіндігіне қол жеткізді. Үлкен қиындықтардың артында табысты еңбектің барын білетін қоғам қайраткері Дулат Назарбекұлы дәл осы сапарда Қазақстаннан арнайы таңбата жасатып, Кашмир өлкесіне 2012 жылдың сәуір айында барады. Іскерлік маңызы зор бұл сапардан хабардар Сринагар әкімдігі жергілікті оқу орнының зерттеушілерімен бірге қазақстандық әріптестерін күтіп алып, «Тарих-и Рашиди» еңбегінің маңыздылығын кеңінен талқылады. Кездесу туралы «Kashmir Images» газеті ағылшын тілінде мақала жариялап, Дулати мұрасының

өзектілігін жазады.

«Тарих-и-Рашидидің» мақсаты, автор өз оқырмандарына айтқанындай, ол жазған уақытты шежіре арқылы Моголдар мен олардың хандарының есімін тарихта сақтау. Сол кезеңде басқыншылардың өркетінен моголдардың жойылып кету қаупі төніп тұрғандығын түсінген Дулати өздерін мақтан тұтатын халықтың тарихын айтуға ешкім қалмайтынын көрді.

Орта Азияда бұл кезең ешбір мемлекет үшін оңайға соққан жоқ: мемлекеттер басып алынды, қалалар қоршалды, билеушілер соғыста қаза тапты.

...10 млн-нан аса халқы бар Кашмир штатында Мұхаммед Хайдар Дулати заманынан қалған құнды дүниелерді кездестіруге болады. Жергілікті тарихшылардың мәліметінше, аумағы 4 га жерді алып жатқан Парихаспур сарайында 11 жыл бойы Кашмирді басқарған Мұхаммед Хайдар Дулатидің өзі тұрған. Хинди тілінен аударғанда «Періштелердің нағыз отыратын жері» деп аталады. Дәл осындағы Манар қамалына 1551 жылдың қазан айында болған ұрыста Мұхаммед Хайдар Дулати өзінің Әбдірахман деген бауырымен 800 атты ескерімен жауға қарсы шығады. Осы шайқаста Дулати садақ оғынан көз жұмды. Қазір бұл қамалдың кей қабырғалары көненің көзіндей сақталып тұр. 1551 жылы Дулати зиратының басына қойылған құлпытас жазуы көпшеге айналған соң, 1822 жылы ағылшын дәрігері Моркрофтың бұйрығымен екінші құлпытас орнатылады. Онда 18 қатардан тұратын парсы тілінде жазу бар. Екі ғасырдың көзін көрген бұл құлпытас та өз кезегінде жарылып, сынуга айналған. Сондықтан «Айғақ» телеарнасының басшысы, академик Дулат Әбіштің қолға алуымен «Мырза Мұхаммед Хайдар Дулати – қазақтың әдебиет, мәдениет және тарих ғылымдарының көрнекті өкілі, ақын, қолбасшы» деп арнайы гранит тасқа қашалып жазылған ескерткіш белгі қабір басына қойылды.

Үндістан тарихшылары Қазақстанда Орта Азия мен Еуропаның арасындағы алтын көпірге балайды. Кашмирде моголдардың қолтаңбасы сақталған жөдігерлер көп. Иә, тарих – бір ғаламат алтын көпір, ұрпақты ұрпақтарға жалғайтуғын. Осы сапардан дайындалған деректі фильм уақыт өте құндылығын жоғалтқан жоқ. Көрерменге рухани мұра ретінде әр жылдары экраннан көрсетіліп тұрады. «Тарих-и Рашидиде» көрсетілген тарихи орындардың маңыздылығы туралы «Ұлы бабалар ізімен...» тарауындағы телеэкспедицияны Дулат Әбіш араға 5 жыл салып, 2017 жылы Өзбекстан, Тәжікстан Республикаларының аумақтарында жүргізді. Бұл мекендер ағылшын зерттеушілерінің назарын айрықша аударғаны жазбалардан белгілі. Өткенінді білмей, келешекті болжау қиын. Орта Азия халықтарының тарихы егжей-тегжейлі жазылған рухани жөдігердің құндылығы уақыт өткен сайын жоғарылай бермек.

ХАБАРЛАНДЫРУ

Жеке кәсіпкер «Эгамназаров» ҚР Экологиялық кодексінің 57-2 бабына сәйкес 2025 жылғы 25 сәуір айында сағ.16.00 де Шымкент қаласы, Базар Қақпа тұрғын алабы, Юсуф Сареми көшесі, 27 Б, Қаратөбе «Мәдениет үйі» акт залында, Шымкент қаласы, Еңбекші ауданы, Базар Қақпа тұрғын алабында, 260 квартал, 088 учаскеде орналасқан «Сүт-тауар фермасының құрылысы» үшін «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі» бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өтетіндігін хабарлайды.

Әсер ету аймағының географиялық координаттары 42қ15'30.7"N 69қ45'10.3"E

Жобалық құжаттама пакетімен Бірыңғай экологиялық порталында esportal.kz, сондай-ақ ЖАО <https://www.gov.kz/memleket/entities/shymkent-tabigi-resurstar> сайтында танысуға болады. Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталында, сондай-ақ Eco Portal.қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады. Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин енгізілген жағдайда әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар, қоғамдық тыңдаулар онлайн режимде өткізіледі. Zoom кездесуіне қосылу

<https://us05web.zoom.us/j/7355313971?pwd=O6EjaFIYCPqay4UbqPw48omSbKRqbX.1>

Жеке конференция идентификаторы: 735 531 3971

Кіру коды: 8pfTCQ

Қосымша ақпаратты мына мекенжай бойынша алуға болады Тапсырыс беруші: Жеке кәсіпкер «Эгамназаров», », Шымкент қ-ы, кө-сі Ырысбекова 10/1, sayplast@mail.ru. сым.:87013617756, ЖСН 650823301186.

Қоршаған ортаны қорғау бөлімін жобалаушысы ЖШС «Эко-Инновация», gulnaz__91@mail.ru. БСН 151040010425, Шымкент қаласы, Қаратау ауданы, Мирас м/а, Сақ елі көшесі 52 сым.87781524535.

Мүдделі жұртшылық қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар бойынша және қоғамдық тыңдаулардың жарияланған хаттамасы бойынша жазбаша немесе электрондық нысанда

Шымкент қаласының қалалық жайлы ортаны дамыту басқармасына мына мекенжай бойынша өз ескертулері мен ұсыныстарын жібере алады: Шымкент қ., Тәуке хан даңғылы 6, Prirodab@mail.ru, тел.: 8 (7252) 24-75-31

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ИП «Эгамназаров», в соответствии с требованиями ст. 57-2 Эко-кого кодекса РК, сообщает, что в 16.00 час 25 апреля 2025 года по адресу город Шымкент, Енбекшинский район, жилой массив Базар Какпа, ул.Юсуф Сареми №27 Б, здания Қаратөбе «Мәдениет үйі», актовый зал состоится общественные слушания в форме открытого собрания по Проекту нормативов допустимых выбросов (НДВ) для ИП «Эгамназаров» «Строительство молочно-товарной фермы» расположенного город Шымкент, Енбекшинский район, жилой массив Базар Какпа, квартал 260, уч.088.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на Едином экологическом портале esportal.kz, а также сайте МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/shymkent-tabigi-resurstar> Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Подключиться к конференции

Zoom <https://us05web.zoom.us/j/7355313971?pwd=O6EjaFIYCPqay4UbqPw48omSbKRqbX.1>

Идентификатор конференции: 735 531 3971

Код доступа: 8pfTCQ

Дополнительную информацию можно получить по адресу Заказчик ИП «Эгамназаров», г.Шымкент, ул.Ырысбекова 10/1, sayplast@mail.ru. моб.:87013617756, ИИН 650823301186.

Проектная организация ТОО «Эко-Инновация», gulnaz__91@mail.ru. БИН 151040010425 г.Шымкент, Каратауский район, Мирас м/к, ул.Сақ елі 52 моб.87781524535.

Географические координаты территории воздействия 42қ15'30.7"N 69қ45'10.3"E

Общественность и заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения в письменной или электронной форме по документам, выносимым на общественные слушания и по опубликованному протоколу общественных слушаний в Управление развития комфортной городской среды города Шымкент по следующим адресам: г.Шымкент пр. Тауке хана 6, Prirodab@mail.ru, тел.: (7252) 24-75-31

ХАБАРЛАНДЫРУ

«ҚАРАТАС - ДЖБ» ЖШС Кентау қаласы Түркістан облысында орналасқан «Чокташское» кен орнының С1 блогында сазды өндіру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспарына «Қоршаған ортаны қорғау» жобалық бөлімі бойынша ашық отырыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетінін хабарлайды.

Өткізу орны: Түркістан облысы, Сауран ауданы, Шаға а/о., Қазақстан 30 жыл ауылы, С. Қожанов көшесі, 22.

Өткізу күні мен уақыты: 2025 жылдың 25 сәуір сағат 11:00-де.

Конференцияға онлайн қосылу:

<https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Конференция идентификаторы:

616 540 8596

Кіру коды: 123456

Қоғамдық тыңдауға жіберілген құжаттармен келесі порталда танысуға болады esportal.kz, сондай-ақ Жергілікті атқарушы орган «Түркістан облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ сайтының «қоғамдық тыңдау» бөлімінің сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar?lang=kk> танысуға болады Мекен-жайы: Түркістан қаласы, Жаңа қала ш.а., 160 кварт., 32 көше e-mail: a.erkebai@ontustik.gov.kz.

Бастамашы: «ҚАРАТАС - ДЖБ» ЖШС, мекен-жайы: ҚР, Түркістан қ., Бейнеткеш к., 9. БСН 190240020494, тел. +77756312424

Орындаушы: «Табигат8» ЖК, Шымкент қ., 189 орам. тел. +77711515038. Email: zhadra_140992@inbox.ru

«ҚАРАТАС - ДЖБ» ЖШС барлық тілек білдірушілерді қоғамдық тыңдауларға қатысуға шақырады. Барлық мүдделі тұлғалар өздерінің ескертулері мен ұсыныстарын келесі электрондық пошта мекенжайы бойынша енгізе алады: narbek-group@mail.ru, a.erkebai@ontustik.gov.kz.

Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын қағаз жүзіндегі материалдармен ҚР, Түркістан қ., Бейнеткеш к., 9 үй мекенжайы бойынша танысуға болады. Барлық сұрақтар бойынша мына телефонға: +77756312424

Карьердің географиялық координатасы:

Ендік: 43қ24'11,00" Белдік: 68қ38'29,00"

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «ҚАРАТАС - ДЖБ» объявляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по Разделу «ООС» на план горных работ по добычу сутлинков месторождения «Чокташское» блок С1 в городе Кентау, Туркестанской области.

Место проведения: Туркестанская область, Сауранский район, Чагинский с.о., с. 30 лет Казахстана, улица С. Кожанов, 22.

Дата и время проведения: 25 апреля 2025 года в 11:00.

Подключиться к конференции

<https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Идентификатор конференции: 616 540 8596

Код доступа: 123456

С материалами, выносимыми на общественные слушания, можно ознакомиться на Едином экологическом портале esportal.kz, а также на сайте <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar?lang=kk> Местного Исполнительного Органа ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области», адрес: г. Туркестан, мкр. Новый город, кварт. 160, ул. 32. e-mail: a.erkebai@ontustik.gov.kz в разделе «Общественные слушания».

Инициатор: ТОО «ҚАРАТАС - ДЖБ» адрес: РК, г. Туркестан, ул. Бейнеткеш, 9 БИН 190240020494, тел. +7 7756312424

Исполнитель проекта: ИП «Табигат8», г. Шымкент, 189 кварт. тел. +77711515038. Email: zhadra_140992@inbox.ru

ТОО «ҚАРАТАС - ДЖБ» приглашает всех желающих принять участие в общественных слушаниях. Все заинтересованные лица могут внести свои замечания и предложения, отправив их на электронную почту: narbek-group@mail.ru, a.erkebai@ontustik.gov.kz.

С материалами проекта в бумажном виде можно ознакомиться по адресу: г. Туркестан, ул. Бейнеткеш, 9 По всем вопросам обращаться по телефонам: +7 7756312424

Географические координаты карьера:

Широта: 43қ24'11,00" Долгота: 68қ38'29,00"

Әлсіз

шашты күту

Қазақ қыздарының бәрі де сұлу, бәрі де көркем. Олай болудың бірден бір себебі, ұзын шашында. Уақытпен саналған халық емі бүгінгі заманауи косметологиялық тәсілдерден бір кем емес. Шашты күтуде, бастың терісін емдеуде олар әлдеқайда пайдалы.

Қазіргі өркениеттің дамып тұрғанын сөре толған косметикалық өнімдерден-ақ байқау қиын емес. Шаш күтіміне арналған түрлі заттардың барлығын түстеп, түгендеп шығу мүмкін емес. Бірін пайдаланып көрсек, екіншісі одан да мықты деп есітіп, екіншісін алуға ұмтыламыз. Тағысын тағы ары қарай қызығушылығымыз артып кете береді. Өндірушілердің сөзіне сенсек, косметикалық өнімдер кез келген шаштың күтіміне жауап бере алатындай дәрежеде. Ал, күнделікті тәжірибеде біз түрлі сусабынды пайдаланып, бұ сөздердің шындыққа жанаспайтынын байқап жүрміз. Шаштың саулығы үшін түрлі сусабынды алмастырып, жалаң жарнамадан жалыққанда халық еміне құлақ асамыз. Қымбат сусабыннан

гөрі шөппен, тұнбамен емделген әрі арзан, әрі күткен нәтижеге қол жеткізудің бірден бір жолы.

Шаштың күтімін дұрыс жасау үшін алдымен әлсіздігінің нақты себептерін білген жөн. Егер шаштың түсуі гармондық жүйенің бұзылуынан немесе қан айналымы жүйесінің ауытқуынан болса, онда тек табиғи еммен шектелуге болмайтыны рас. Мұндай кезде табиғи емді дәстүрлі еммен қатар қолданған дұрыс. Біз енді сіздердің назарларыңызға мамандардың әлсіз шашты күту жөніндегі ақыл-кеңесін ұсынбақшымыз.

Шаш түсуден сактану

Шаш түсу - бұл да өте жиі кездесетін дерт. Көп жағдайда шаш түсу ағзаның ішкі мүшелерінің ақауын білдіреді. «Егер күнделікті түсетін шаштың саны жүз талдан асса, онда дереу емделу керек», - дейді ғалымдар. Алайда, ешкім түскен шашын санап отырмайтыны анық. Сондықтан тым көп түсе бастаса секем алып, емделу қажеттілігін әр адам өзі де сезуі тиіс. Халық емінің күші шашты түсуден де сақтау-

ға әлі жетеді. Ащы бұрыштың екі данасын алып, үстіне 70% спирттен бір стақан құйыңыз. Екі аптаға қараңғы жерге қойыңыз. Сосын бір ай бойы күнделікті тұнбаны шаш түбіне жағып, түнімен қалдыру керек. Бұл ем бас терісінің қан айналымын жақсартады. Сол арқылы шаш тамырын көбейтіп, шаштың өсуіне қолайлы жағдай жасайды. Бұрыштың үстіне түйеөшаған майын құйса да жақсы нәтиже береді. Майлар бас терісін жұмсартып түседі. Шаш түскенде қолдануға болатын мынадай да тұнба бар: түйежапырақ, қалақай жапырақтары, жұмыртқа сарысы мен балды, алоэ шырынын қосып жасайды.

Егер шашыңызда қандай да бір өзгеріс орын алса, онда бұл ағзадағы өзгерістердің салдары деп түсініңіз. Міндетті түрде денсаулығыңызды күте бастаңыз. Өйткені, әр адамның денсаулығына, рухани жан-дүниесіне сәйкес ағза терілері, оның жасушалары, шаш, тырнақ, кірпік, тістерінің сипаты өзгеріске ұшырауы мүмкін. Сұлу сымбатыңызды сақтағыңыз келсе, денсаулығыңызға баса назар аударғаныңыз жөн.

Открылось наследство

*** Открылось наследство после смерти гр. Каирбековой Карлыгаш Муратовны, умершей 12.04.2020г. Наследникам обращаться к нотариусу Мамыковой Н.Г. г.Шымкент ул. Кабанбай батыра 18/4. тел. 8-702-996-27-79.

*** Открылось наследство после смерти гр. Джаппарова Жаркынбека Батырхановича, умершего 22.11.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Джанпейсоевой М.А. г.Шымкент ул.Адырбекова 34.тел. 8-747-357-52-62.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мусабекова Кайрата Кенесбековича, умершего 20.01.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Амирханову Е.Н. г.Шымкент пр.Кунаева 59 тел. 8-777-417-72-77.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ахметовой Мактакул Бадириновны, умершей 26.02.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Сулейменову А.О. г.Шымкент ул.Капал батыра 4 тел. 8-701-685-85-85.

*** Открылось наследство после смерти гр. Айтбоевой Баян Гойбназаровны, умершей 25.09.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул.Тулеметова 35 тел. 8-707-848-38-58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Колаева Махамбета, умершего 21.04.2024 г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул. Тулеметова 35. тел. 8-707-848-38-58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Казымовой Фариды Алиевны, умершей 04.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Абишевой Ч.А. г.Шымкент ул.Уалиханова 219-41. тел. 8-777-887-47-77.

*** Открылось наследство после смерти гр. Исаевой Эльмиры Абдыкадировны, умершей 24.01.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Утеевой Д.К. г.Шымкент ул.Гагарина 143/11 тел. 8-778-400-87-03.

*** Открылось наследство после смерти гр. Доскелдиевой Куласалы, умершей 25.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Каримова Нуруллы Файзуллаевича, умершего 20.12.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Тойчи А.Р. г.Шымкент ул.Калдаякова 8-4 тел.8-705-758-88-08.

*** Открылось наследство после смерти гр.Касымова Пахливан Баялыуглы, умершего 02.02.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Тен С.К. г.Шымкент пр. Республики 1 тел. 8-701-740-78-80.

*** Открылось наследство после смерти гр. Серикбаева Тынисбек, умершего

22.12.2023г. Наследникам обращаться к нотариусу Жанузак Г.А. г.Шымкент ул.Аскарова 32. тел. 8-701-753-69-00.

*** Открылось наследство после смерти гр. Кулабдуллаевой Шарапат, умершей 16.02.2016г. Наследникам обращаться к нотариусу Байсалбаевой М.В. г.Шымкент ул.Момышулы 25. тел. 8-702-350-45-43.

*** Открылось наследство после смерти гр. Макулбекова Жандарбек Канатовича, умершего 12.11.2023г. Наследникам обращаться к нотариусу Даулетбай Б.Б. г.Шымкент ул.Елшибек батыра 112/22 тел. 8-700-466-19-46.

*** Открылось наследство после смерти гр. Бейсенова Абай Кулбековича, умершего 05.12.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул.Тулеметова 35 тел. 8-707-848-38-58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мырзалиева Курол Кауынбаевича, умершего 12.02.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул.Тулеметова 35. тел. 8-707-848-38-58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Тасмагамбетовой Нурсулу Нургалиевны, умершей 19.09.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Жалгасовой Ж.Н. г.Шымкент ул.Дулати 27 тел. 8-701-747-62-87.

*** Открылось наследство после смерти гр. Муртазина Тахир Магсумовича, умершего 20.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Накиповой А.Ш. г.Шымкент ул.Толеби 39 тел. 8-778-591-80-98.

*** Открылось наследство после смерти гр. Жумаева Кежденбек Женискабаевича, умершего 11.01.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Мешитбаевой З.Д. г. Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. тел.8-771-383-43-47.

*** Открылось наследство после смерти гр. Исабековой Зауре Кенесбековны, умершей 18.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Ескерову Т. г.Шымкент ул.Абая 11.тел. 8-701-505-88-98.

*** Открылось наследство после смерти гр. Полатбекова Хани Тураулы, умершего 09.01.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Бурабай А.К. Туркестан обл.с.Рыскулова ул. Рыскулова 290 тел. 8-708-824-79-95.

*** Открылось наследство после смерти гр. Хамидулиной Розы Габитовны, умершей 28.01.2025 г. Наследникам обращаться к нотариусу Абишевой

Ч.А. г.Шымкент ул.Уалиханова 219-41.тел. 8-777-887-47-77.

*** Открылось наследство после смерти гр. Жумадилаева Исмадуллы Ибадуллаевича, умершего 13.02.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Берденовой С.Б. г.Шымкент ул. Мадели кожа 45.тел.8-775-833-20-79.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ешмуратова Азатбек Аббасовича, умершего 16.09.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Тулеповой Н.А. г.Шымкент Тамирлан трасса 54 тел. 8-701-176-14-39.

*** Открылось наследство после смерти гр. Хайдаровой Сагиды Сабыровны, умершей 16.01.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Танбергенову С.А. г.Шымкент мкр.Нурсат 39/1 тел. 8-777-686-66-13.

*** Открылось наследство после смерти гр. Тагыбаевой Жанылыскулы Мырзахасымовны, умершей 22.01.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Рахимбердиева Ертай Есембаевича, умершего 09.02.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Отебаева Лияс Кадыровича, умершего 22.07.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Даулетбай Б.Б. г.Шымкент ул. Елшибек батыра 112/22 тел. 8-700-466-19-46.

*** Открылось наследство после смерти гр. Омаровой Тамары, умершей 12.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Бигабыловой Г.А. г.Шымкент ул. Байтурсынова 5-103. тел. 8-701-600-88-66.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мухитдинова Еркин Маматхановича, умершего 01.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Тойчи А.Р. г.Шымкент ул.Калдаякова 8-7 тел. 8-705-758-88-08.

*** Открылось наследство после смерти гр. Кенжабаева Аман Абдухаликовича, умершего 03.01.2019г. Наследникам обращаться к нотариусу Батыршаевой К.Ж. г.Шымкент ул.Туркестанская 2/3 тел. 8-701-717-38-91.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ильясова Рафаиль Рашидовича, умершего 27.02.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Тойчи А.Р.

г.Шымкент ул.Калдаякова 8-7 тел. 8-705-758-8/8-08.

*** Открылось наследство после смерти гр. Хасанова Юсвали Умаралиевича, умершего 26.06.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Тойчи А.Р. г.Шымкент ул.Калдаякова 8-7 тел. 8-705-758-88-08.

*** Открылось наследство после смерти гр.Алимовой Бактыгул Мырзабековны, умершей 28.11.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Тойчи А.Р. г.Шымкент ул. Калдаякова 8-7 тел. 8-705-758-88-08.

*** Открылось наследство после смерти гр. Баймбетова Талгат Зинединовича, умершего 08.03.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Ешаевой Г.Д. г.Шымкент ул. Байтерекова 29.тел. 8-771-685-75-23.

*** Открылось наследство после смерти гр. Корчиевой Сайяра Абдимажитовны, умершей 20.04.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Мырзакелдиевой А.Т. г.Шымкент пр.Республики 27/24. тел.8-701-554-77-21.

*** Открылось наследство после смерти гр. Саурукова Ахатжапбара, умершего 15.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Орынбаева Икрам Омарбековича, умершего 13.08.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Есенбаевой Г.Р. г.Шымкент ул.Туркестанская 2/3 тел. 8-701-780-63-44.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ачилова Акрам Маккамовича, умершего 05.02.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Алипбек Д.С. г.Шымкент пр.Республики 24-44. тел. 8-701-744-10-11.

*** Открылось наследство после смерти гр. Байходжаева Куралбай Калибаевича, умершего 14.02.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Аяпбергеновой Нагимы Айтжановны, умершей 03.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Баутдинова Рустама Сабирзяновича, умершего 21.09.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Накиповой А.Ш. г.Шымкент ул.Толеби 39 тел. 53-57-41.

*** Открылось наследство просле смерти гр. Каратаева Орифжон Каримжановича, умершего 01.03.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

Ликвидация

*** ТОО”Bala Times KZ” объявляет освоей ликвидаций (БИН 200640011913) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент ул. Галицина дом 1 А. кв.2.

*** ТОО”Skill up” объявляет о своей ликвидаций (БИН 191140023923) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент мкр.Нурсат дом 35.кв.17.

*** Сельский потребительский кооператив” ГАЗШЫ-ЖАРЫК” объявляет о своей ликвидаций (БИН 050740005758) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан.обл. Сарагаш.р/н с.Жибек жолы.

*** ТОО” Иылмаз Агро” объявляет о своей ликвидаций (БИН 220240012154) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент Каратауский р/н 189кв. 3д.3 кв.1.

*** ТОО”QAZAQ PORTE” объявляет о своей ликвидаций (БИН 240840026158) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент ул. Айматулова 100.

*** Производственный кооператив “Гани Агро” объявляет о своей ликвидаций (БИН 170240002630) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан.обл. Сельский округ Сарапхана с.Жинишке ул. Абдуллаева дом 6.

*** ТОО” Ель-Нур-2013” объявляет о своей ликвидаций (БИН 130940026283) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент ул.Терискей дом 59 кв.45.

*** ТОО” Белый парус 777” объявляет о своей ликвидаций (БИН 151040022419) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Алматы пр. Сейфуллина дом 404/67.н.п.3.

*** ТОО” BuildMax” объявляет о своей ликвидаций (БИН 230640021724) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Жамбылская обл. г.Жанатас мкр. 2. дом 8 кв.56.

ХАБАРЛАНДЫРУ

Шымкент қалалық жайлы органы дамыту басқармасы мемлекеттік мекемесінің шаруашылық жүргізу құқығындағы “Шымкент сунар” мемлекеттік коммуналдық кәсіпорнының 2024 ж.шаруа қожалықтары мен үй іргелік жерлеріне ағын суды жетізіп беру бойынша атқарылған жұмыстардың орындалуы жөніндегі есеп беру жиналысы 2025ж. 27-наурызында сағ. 10-00 де өткізілетінін хабарлаймыз. Жиналыс өтетін жер: Шымкент қаласы, Айқап тұрғын алабындағы Жұлдыз көшесі.31 үй.

АЙҒАҚ

Газет КР Мәдениет және ақпарат министрлігінде, Ақпарат және мұрағат коми-тетінде 2010 жылдың 5 қаңтарда есепке қойылып, №10617-Г тіркеу куәлігі берілген.

Құрылтайшысы және меншік иесі «Айғақ»Медиа» ЖШС

Ұлжан КАСЫМЖАНҚЫЗЫ
НАУШАБАЕВА -
Бас редактор

Арайлым ӘБСАҒАТ -
журналист

РЕДАКЦИЯНЫ МЕКЕНЖАЙЫ:

160000, Шымкент қаласы, Г. Ляев көшесі, 29.

E-mail: aigak@mail.ru www.aigak.kz

Жандос САҒЫНДЫҚОВ - Безендіруші

Қайрош АЙПЕШОВ - Тарату бөлімі

Ұлжалғас САҒЫНДЫҚОВА - Жарнама

Мақаланың жариялану ақысы төленген.

Журналистер: 8 (7252) 30-10-86,
Жарнама бөлімі тел: 8 (7252) 21-34-30,
Қаржы бөлімі тел: 8 (7252) 21-06-34 Факс: 30-07-25
Газетті тарату және жеткізу қызметі: 8 776 332 26 61

Газет тарайтын облыстар мен қалалар:

Астана, Ақмола, Алматы, Атырау, Ақтөбе, Ақсай, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Түркістан облысы, Жамбыл, Қызылорда, Қостанай, Қызылорда, Семей, Павлодар, Талдықорған, Қарағанды, Теміртау, Шымкент.

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, «М-press» ЖШС-нің баспаханасында басылды. Шымкент қаласы, А.Байтұрсынов көшесі, 18.

Нөмірдің кезекші редакторы - Аружан МАТТАЙ

Редакция авторлар мақаласы мен көзқарасына, жарнама мазмұнына жауап бермейді. Автор қолжазбасы өңделмейді және кері қайтарылмайды. Көлемі үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.

«Айғақта» жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті.

Жазылу
индексі

65836

Тасырымы: №058
Таралымы: 5070

КӘСІБИ БІЛІМ БЕРУ - БҮГІНГІ ҚОҒАМНЫҢ БАСТЫ МӘСЕЛЕСІ

Мамандық таңдау-әр адамның өміріндегі маңызды және жауапты кезең. Жоғары сынып оқушылары үшін бұл процесс жиі күрделі болып шығады, өйткені олар болашақта қандай жолдан өту керектігін, кәсіби қызметінде қандай мақсаттар мен міндеттер қоятынын шешуі керек. Қазіргі жағдайда, еңбек нарығы үнемі өзгеріп, жаңа мамандықтар жыл сайын пайда болған кезде, жастарды дұрыс бағыттау, оларға өз орнын табуға көмектесу және болашақ кәсіби өмірде пайдалы болатын дағдыларды дамыту маңызды. Болашақ мамандарды дайындаудың бүгінгі өзекті мәселеріне байланысты біз тұратын Оңтүстік өңірдің бірқатар оқу орындарымен бірге Орталық Азия Инновациялық Университеттің «Музыка, кәсіптік оқыту және дизайн» кафедрасының оқытушы профессорлар құрамы педагогикалық бағытта және сәулеттік дизайн, өндірістік дизайн және музыкалық білім беру бағыты бойынша болашақ кәсіби мамандарды даярлауда өз үлестерін қосуда. Үкімет тарапынан қойылып отырылған жауапкершілігі жоғары білім берудің өзекті мәселелерін Университет ұжымымен бірлесе отырып «Музыка, кәсіптік оқыту және дизайн» кафедрасын меңгерушісі, өнертану ғылымдарының кандидаты, доцент Ниязов Айдар Камбарұлы басқарып отырған кафедрада 7Мо2102-«Дизайн» магистратура, 6Во1405-«Музыкалық білім», 6Во1403-«Кәсіптік оқыту», 6Во1410 -«Еңбек технологиясы және кәсіпкерлік негіздері», 6Во2103- «Дизайн» білім беру бағдарламалары бойынша бакалаврларды дайындайды. Қабылданған Университет миссиясы ұстанымдарын басты назарға алып, бүгінгі қоғамның қарқынды дамуы негізі болып табылатын білім беру қызметіндегі оқу-тәрбие процесін тиімді ұштастыру кафедралар ұжымының жауапкершілігін арттыра түсуде. Оқытушы профессорлар құрамы білім бағдарламасын әр мамандықтар бойынша оқытушылардың өз біліктілігімен бүгінгі білім беру талаптарына орай сабақ тастыра отырып, студенттердің білімді меңгерудегі құзіреттілігін қалып-

тастыруда. Олардың кәсіби шығармашылықтарын іс тәжірибеде пайдалана білуге, әрбір оқытушы өз жауапкершіліктерін сезіне отырып болашақ мамандарды кәсіби даярлауда сүбелі үлесте рін қосып келеді. Музыкалық білім беру білім беру бағдарламасының студенттері өздеріне сабақ беріп жүрген ұстаздарынан алған білімдерімен шектеліп қана қоймай, өнерге қызығушылық тудыратын мамандық иесі ретінде жан-жақты сезініп, Республикалық деңгейдегі әртүрлі бағыттарда бақтарын сынап, Алматы қаласы Құрманғазы атындағы консерваторияда өткен Республикалық пәндік олимпиадада топ жарып жүлделі орынға қол жеткізді. Сонымен қатар 6Во1403-«Кәсіптік оқыту» білім беру бағдарламасының студенттері «Жаңа Қазақстанның 100 үздік студенті» атты Республикалық байқауға және де Түркістан қаласы Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ-де өткен Республикалық пәндік олимпиадада топ жарып жүлделі орындарға қол жеткізді. Университетіміздің «Дизайн» білім беру бағдарламасы бойынша «Сәулеттік дизайн» және «Киім дизайны» талаптары бойынша базалық кәсіби дайындықты болжайды және болашақ дизайнерлердің шығармашылық сапасын дамытуға, өздігімен білім алуға деген құштарлықтарын жоғарыда атап кеткен оқытушы профессорлар құрамы болашақ мамандарына сапалы білім беруде студенттердің шығармашылық жұмыстарына айырықша көңіл бөлініп әр саладағы конкурстарға қатысып жатады. Қорыта келгенде, болашақ мамандарды осындай ізденімпаздыққа, шеберлікке баулитын, даңғыл жол көрсетер қызығы мол мамандар даярлайтын жоғары білім беретін білім ошағы Орталық Азия Инновациялық Университеттің «Музыка, кәсіптік оқыту және дизайн» кафедрасында даярланады.

Н.ЖУНИСОВА,
Орталық Азия инновациялық университеті, «Музыка, кәсіптік оқыту және дизайн» кафедрасының магистр-аға оқытушысы.

Салық төлеушілердің қызметін мәжбүрлі тәртіппен тоқтату

Құрметті салық төлеушілер! Тұран ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер басқармасы ҚР Салық кодексінің 98 бабына сәйкес, 2025ж. салық төлеушілердің қызметін мәжбүрлі тәртіппен тоқтату бойынша бастапқы тізімді ҚР ҚМ Мемлекеттік кірістер комитетінің ресми сайтына орналастырғанын хабарлайды.

Қойылатын наразылықтардың құқыққа сиымдылығын растайтын құжаттар қоса берілген, кредиторлардың немесе озге де тұлғалардың өтініштерін (наразылықтарын) Тұран ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер басқармасы күнтізбелік жылдың 1 маусымына дейін Шымкент қаласы Театр көшесі 33 мекен жайы бойынша қабылдайды.

Байланыс үшін тел: 8-72-52-56-00-38, 8-7252-56-00-29, эл.пошта канс 5908@kgd.goykz

Жарнама

ҚҰРМЕТТІ АТА-АНАЛАР!

«GOLDEN KIDS мектебі» ЖШС жекеменшік мектебі жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыру шеңберінде мемлекеттік білім беру тапсырмасын алушы болып табылады. Ата-ана төлемі жылына 1200 АЕК-тан аспауы керек.
Сенім телефоны: 8 /7172/ 695-037, 8 /7172/ 695-058

УВАЖАЕМЫЕ РОДИТЕЛИ!

ТОО «Школа GOLDEN KIDS»» является получателем государственного образовательного заказа в рамках подушечного нормативного финансирования. Родительская оплата не должна превышать 1200 МРП за год.
Телефон доверия: 8 /7172/ 695-037, 8 /7172/ 695-058

Рамазан ІЗГІ АМАЛДАР АЙЫ

Алланың адамзатқа бұйырған бес парызының бірі ораза. Парыз ораза хиджра күнтізбесімен келетін Рамазан айында ұсталады. Ораза туралы пайғамбарымыз, оған Алланың сөлемі мен берекесі болсын (с.а.с), имам Бұқари жеткізген риуаятта былай дейді: «Кімде-кім Рамазан айында шынайы сеніммен, сауапты бір Алладан ғана күтіп, ораза ұстаса, бұрын-соңды жасаған күнәлары түгелдей кешіріледі» Алланың рақымы мен мейірімі сондай шексіз, ол бір ай ораза ұстағаны үшін Мұхаммедтің үмбетін кешіруге дайын. Бұл – тек Мұхаммед (с.а.с), үмметіне берген асыл сыйы. Рамазан сонымен қатар Алланың разылығын алуға мүмкіндік беретін, сауапқа кенелтетін ізгі істер айы да болып табылады. Алла елшісі (с.а.с) былай деген екен: «Аузы берік кісіге ауыз аштырғанға ораза ұстағанның сауабындай сауап беріледі. Рамазан – қайырымдылық, мейірімділік, ізгі амалдардың еселене жасалатын уақыт болғандықтан Әл-Фараби атын - дағы ҚазҰУ-нің ұжымы да ізгі амалдардан шет қалмады. Тарих ғылымдарының докторы Досбол Байғонақов бастаған Тарих факультетінің ұжымы ислам тарихы туралы дәрістер өткізіп, ораза ұстаған студенттерге ауызашар берді.

Осындай ізгі шараларды Дүниежүзі тарихы, тарихнама және деректану кафедрасының профессорлары, оқытушылары мен докторанттары да жүргізуге ат салысты. 2025 жылдың 11 наурызында Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің тарих факультетінде Дүниежүзі тарихы, тарихнама және деректану кафедрасының ұйымдастыруымен АҚШ-тың Индиана Блумингтон университетінің (Indiana University Bloomington) профессоры, араб тілінің маманы, текстолог, библиограф Хабибулла Акрам мырзаның «Қарнақтағы Халфа медресесі және оның Қазақстанда исламды таратудағы рөлі» тақырыбында дәріс оқыды. Акрам мырза ғалымдар мен студенттердің қызығушылығын тудырған, тарихи маңызы ерекше мәліметтерге толы, Қазақстанның Түркістан облысында орналасқан Қарнақ ауылының тарихы және елімізде ислам дінінің таралуында алған орны туралы қызықты дәріс оқыды. Оның дәрісінен тыңдаушылар елімізде ислам діні ертеден кең таралғанын, елімізде ислам дінінің қағидаларын оқытатын оқу орындары болғанын білді.

Кафедра профессорлары, доценттері мен оқытушылары өз қаражатына ораза ұстаған студенттерге ауызашар дастарханын жайып сансыз сауаб жинады. Наурыз мейрамының алғашқы Көрісу күніне орай Дүниежүзі тарихы, тарихнама және деректану кафедрасының ұстаздары ұлттық университеті тарих факультетінің жатаханасында студенттерге ауызашар берді. Ауызашарға арнайы дастархан жайылды. Ауызашарды факультете деканы Досбол Сүлейменұлы өз батасымен ашып, жастарға тәлім-тәрбиелік өсиет айтты. Білім алу жолында жүрген жастардың ата-бабаларымыздың дәстүрлі дінін ұстанып, Жаратушы алдындағы парыздарын өтеуі және үлкен буын өкілдері ретінде ұстаздарының оларды қолдағаны тәуелсіз еліміздің рухани жаңғыру жолындағы аса құптарлық ісі болды. Кіші демей, үлкен демей ұстаздар мен шәкірттердің бір дастархан басында жиналып, білім, ғылым, қазақтың дәстүрі, иман мен өмір туралы әңгімелері жүректе мейірім мен рахым отын тудырғаны шүбәсіз. Болашақ ғалымдар өздерін қызықтырған сұрақтар қойып; ұстаздары оларға жауап беріп мез-мейрам болды. Осындай іс-шараларды көріп, еліміздің болашағы үшін жанашыр әлеуметтің қалыптасқанына куә боламыз және оның тәрбиелік маңызы зор іске белсене ат салысатыны қуантады да болашаққа үмітпен қарауға итермелейді.

Дүниежүзі тарихы, тарихнама және деректану кафедрасының доценті
Г. СӘБДЕНОВА,
докторант
Ш. РАХМЕНШЕВ

ХАБАРЛАНДЫРУ

Жеке кәсіпкер «Эгамназаров» ҚР Экологиялық кодексінің 57-2 бабына сәйкес 2025 жылғы 25 сәуір айында сағ.15.00 де Шымкент қаласы, Базар Қақпа тұрғын алабы, Юсуф Саремі көшесі, 27 Б, Қаратөбе «Мәдениет үйі» акт залында, Шымкент қаласы, Еңбекші ауданы, Базар Қақпа тұрғын алабында, 260 квартал, 088 учаскеде орналасқан «Сүт-тауар фермасының құрылысы» үшін ықтимал әсерлер туралы есеп беру жоба бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өтетіндігін хабарлайды. Әсер ету аймағының географиялық координаттары 42°15'30.7"N 69°45'10.3"E

Жобалық құжаттама пакетімен Бірыңғай экологиялық порталында esportal.kz, сондай-ақ ЖАО <https://www.gov.kz/memleket/entities/shymkent-tabigi-resurstar> сайтында танысуға болады. Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталында, сондай-ақ Eco Portal. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады. Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин енгізілген жағдайда әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар, қоғамдық тыңдаулар онлайн режимде өткізіледі. Zoom кездесуіне қосылу

<https://us05web.zoom.us/j/7355313971?pwd=O6EjaFIYCPqay4UbqPw48omSbKRqbX.1>

Жеке конференция идентификаторы:

735 531 3971

Кіру коды: 8pfTCC
Қосымша ақпаратты мына мекенжай бойынша алуға болады Тапсырыс беруші: Жеке кәсіпкер «Эгамназаров», Шымкент қ-ы, кө-сі Ырысбекова 10/1, sayplast@mail.ru. сым.:87013617756, ЖСН 650823301186.

Қоршаған ортаны қорғау бөлімін жобалаушысы ЖШС «Эко-Инновация», gulnaz__91@mail.ru. БСН 151040010425, Шымкент қаласы, Қаратау ауданы, Мирас м/а, Сақ елі көшесі 52 сым.87781524535.

Мүдделі жұртшылық қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар бойынша және қоғамдық тыңдаулардың жарияланған хаттамасы бойынша жазбаша немесе электрондық нысанда «ТО ТР және ТП РБ» ММ-не мына мекенжай бойынша өз ескертулері мен ұсыныстарын жібер алады: Шымкент қ., Тәуке хан даңғылы 6, Prirodab@mail.ru,

тел.: 8 (7252) 24-75-31

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ИП «Эгамназаров», в соответствии с требованиями ст. 57-2 Эко-кого кодекса РК, сообщает, что в 15.00 час 25 апреля 2025 года по адресу город Шымкент, Енбекшинский район, жилой массив Базар Какпа, ул.Юсуф Саремі №27 Б, здания Қаратөбе «Мәдениет үйі», актовый зал состоится общественные слушания в форме открытого собрания Отчёт о возможных воздействиях для ИП «Эгамназаров» «Строительство молочной-товарной фермы» расположенного город Шымкент, Енбекшинский район, жилой массив Базар Какпа, квартал 260, уч.088.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на Едином экологическом портале esportal.kz, а также сайте МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/shymkent-tabigi-resurstar> Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний. В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Подключиться к конференции

Zoom <https://us05web.zoom.us/j/7355313971?pwd=O6EjaFIYCPqay4UbqPw48omSbKRqbX.1>

Идентификатор конференции: 735 531 3971

Код доступа: 8pfTCC
Дополнительную информацию можно получить по адресу Заказчик ИП «Эгамназаров», г.Шымкент, ул.Ырысбекова 10/1, sayplast@mail.ru. моб.:87013617756, ИИН 650823301186.

Проектная организация ТОО «Эко-Инновация», gulnaz__91@mail.ru. БИН 151040010425 г.Шымкент, Каратауский район, Мирас м/к, ул.Сақ елі 52 моб.87781524535.

Географические координаты территории воздействия 42°15'30.7"N 69°45'10.3"E

Общественность и заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения в письменной или электронной форме по документам, выносимым на общественные слушания и по опубликованному протоколу общественных слушаний в Управление развития комфортной городской среды города Шымкент по следующему адресу: г.Шымкент пр. Тауке хана 6, Prirodab@mail.ru,

тел.: 8 (7252) 24-75-31